

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Beati P. Philippi Nerii Florentini. Congregationis Oratorii Fvndatoris

Gallonio, Antonio

Mogvntiæ, 1602

Liber Tertivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43172

BEATI
 PHILIPPI
 NERII VITÆ
 LIBER TERTIVS.

Iesu Christi anno Clem. VIII. Papæ anno Ætatis anno
 1592 I 77

Multa diuinitus prædicit.

*Id est ipse
 Petrus
 Philippus
 iuraturan-
 do enun-
 ciavit.*

ET RVS Philippus La-
 zarellus Ecclesiasticum
 beneficium ab Innocen-
 tio nono obtinuerat qua-
 dere cum Apostolicas literas Sum-
 mo Pontifice ex hac luce sublato
 conficere non potuisset, Clemente
 Octauo in demortui locum suffe-
 cto, omne ope nixus est, vt eam rem
 expleret; sed libello supplici (vt iso-
 pinabatur) à nobili, præpotentique
 viro retento, quò id sacerdotium in
 alium

alium trāsferretur, re desperata cogitare cœpit de nobili illo viro sclopetto occidendo, iamque à sacro faciendo, diuinoque officio recitando cessauerat. Hoc itaque animo cum esset, venit Dominico die manè ad nostram Ecclesiam, ibique è regione Philippi procumbens in genua, occultiore vi se sensit impelli, vt eum adiret, eiusque pedibus nesciens quid ageret, quidue sibi vellet, prouolutus nullum loquebatur verbum, nullam edebat vocē. mutum eum crederes. Hic Beatus Pater sinistram viri aurem manu leniter apprehendens, tu, inquit, erumnis premeris, an non ita est? cui ille, sic Pater bono animo sis, subiecit illico Philippus, intra quindecim dies hac sollicitudine liberaberis. Quibus ille auditis ingenti gaudio perfusus, bonæ spei plenus lætus inde se subduxit: intraque præfinitos dies ea molestia præter omnium expectationem liberatus, bene-

ficio

ficio Ecclesiastico, de cuius spe deciderat, confectis ea de re literis, donatur.

*Eam rem
idem Hieronymus,
atque germanus
eius sacramento testati sunt.*

Eodem anno Hieronymus Pamphilius è prima nobilitate vir, Rotæ Auditor, cū ita grauitè ægrotaret, vt ad desperationem medicorum laborare cœpisset, à Philippo Aprili extremo inuisitur, qui hominè benignè amplexatus timorem omnè abijciat, monet, morbum breui discussum iri affirmat, pollicetur. Neque abfuit dicto fides; quippe ille haud multò post sano, vegetoque corpore surrexit è lectulo.

Hic autem non prætermittam ne illud quidè, obseruatum frequenter à multis fuisse, ægros, de quibus medici desperarant, pristinas recuperasse vires Beato Patre eos se morbo euasuros pronunciante: contra de quibus medici nil suspicabantur mali, eodem annuente è vita cessuros, naturæ debitum exoluisse.

*Huius rei
præter ipsam*

Puellæ annorum nouem Catha-

rinæ

rinæ Ruiffæ nomine crustulæ quædam cacoethe, hoc est mali moris nares occuparant, non absque prauæ luis suspicione; quippe cum domo nuper exceptus fuisset, qui eisdem infectus pariter laborabat: puellæ medicamentis succurritur, sed certè incassum omnia: nam crustulæ quamquam mundari ex intervallo videbantur, nouæ tamen confestim eiusdem generis in naribus nascebantur: cumq; per integrum annum hoc morbi genere oppressa iacuisset, nec medicamentis sanari posset, à matre ad Philippū hoc ipso anno, Aprili, mense, vel Maio adducitur. Is ubi puellam vidit, affectas mox nares manu leniter contrectas; filiola dicebat, nullus tibi deinceps eius generis morbus erit. Nec mora; Catharina confestim habere melius cœpit, breuique post vsque ad eò integram recuperauit valetudinem, vt ea deinceps ægrotatione neutiquam laborauit.

*Catharinã
tres habemus
iuratos, ocula-
tosque te-
bes.*

Hoc

*Id Tami-
ria nobiscis
mulier pu-
bliaa testi-
monio con-
firmasset.*

Hoc etiam anno, mense Augusto venerat ad Philippum Victoria Ciba, ut animū sacramento confessionis expurgaret: cui mox ille, quampridem ait, sororem tuam vidisti: iā dudum, respondit: & ipse, i frequēter visere eā, futurū enim est, ut breui supremum diē expleat. Erat hæc, virgo Deo sacrata, cui Victoria, ut sorori, nomen fuit, quę relicto sæculo cœnobio B. Franciscæ Romanæ se addixerat. ea itaque optima quāquam tum utebatur valetudine, quietè, liberèq; viuebat, vitæ annum alterum & vigesimum agens, repentino tamen morbo oppressa intra mensem nempe xij kal. Octobres diem obiit extremum.

*Id iurati
testes com-
plures af-
firmarunt.*

Eodem itidem anno, ix kal. Septemb. dati fuerunt sub Patrum custodia adolescentuli quatuor iisdem parentibus geniti, religione Iudæi, obstinato prorsus animo, Hæbreorum ritibus, & superstitionibus addictissimi: Hos Philippus ubi ob-

stina-

stinatiores vidit, Christo haud ita multò post nomina daturus prænu-
ciauit: res autem hoc gesta modo.

Quodam die sub horam noctis primam cū in Iudaica superstitione obfirmato quàm nunquam antea animo perstarent, in eoque perseue-
rantes, quòd in patria vellent, atque auita religione mori, omnemque præterea qui haberetur de Christo, sermonem auribus respuerent: non modò superbæ eorum obstinationi non cessit B. Pater, sed inflammati etiam se sensit magis ad eos Christo adiungendos.

Illos itaque hortatur Deum enixè orent, vt eos veritatem edoceat, & simul adiungit, eundem se postero die in ipso sacrificio pro illorum conuersione rogaturum, quæ preces suas auditurum sciebat.

Die verò insequenti manè, cum eiusdem essent sententiæ, obstinatio-
tioreq, animo Iudaicã legem profi-
terentur, improuisò cum nil minùs

expe-

expectaretur, Philippo sacrum faciente, vi diuina ad Christianam religionem impulsus Petro Consolino sacerdoti Christianos se fieri velle exponunt.

Hi postea de rebus fidei optimè eruditi à S. D. N. Clem. VIII. in Basilica Lateranensi sacro baptismate abluuntur, mutatisque nominibus, natus maximo Alexander, alteri Augustinus, tertio Hippolytus, postremo Clemens nomen imponitur,

Duobus imminentem mortem prædicit.

Femina cogitatum intuetur.

*Hanc rem
tres sacra-
mento te-
stis affirma-
runt.*

Virgilius Crescentius nobilis Romanus hoc ipso anno, Nouembri mēse ægrotare cœpit: morbus initio ita læuis videbatur, vt ne medicorum quidem iudicio mortifer haberetur: Interea rogat⁹ Philippus, vt pro illo Deū oraret, aper- tissimis indicauit verbis, ægrum ei⁹ vi morbi è vita cessurum omnino: sed cum iterum vrgeretur, vt mor-

bum

bum ab eo precationibus expelle-
ret: voluntati diuinæ, inquit, obse-
quendum in omnibus; id enim vult
Deus, vt is hoc morbo moriatur; er-
go nos ad eius voluntatem confor-
memus. Mira dicturus sum: æger
paucis post elapsis diebus ea ægro-
tatione decessit.

Non inuitus huic subnecto eius
coniugem Constantiam. Hæc Phi-
lippo præsentem (vt qui eam solatu-
rus aduenerat) id secum animo agi-
tare cœpit: Vir meus affecta nondū
ætate obiit; hic verò (Philippum
dicebat) extremam quamquam æ-
tatem attingit, vita tamen fruitur,
vitam retinet. Tum Philippus eius
mentis cogitata intuitus; vir tuus,
feminæ inquit, etiam nunc iuuenis
mortuus est; & ego, qui senex sum,
in vita adhuc maneo: nonne vera
loquor? quid taces? His illa auditis
miraculo attonita obmutuit.

Pat. am Patritiæ gentis eodem
anno, ac mense leuissimè ægrotan-

*Et ipsa to-
tam rem
iurata nar-
rauit.*

*Id iurati
testes duo
firmarunt.*

Vitalib. 3.   A a   tem in

tem inuisens, illud monet, vt sacramentis Ecclesiæ se munit, seq; demum mortalem agnoscat: sed cum id verbum tum illi, tum domesticis durum nimis videretur (quandoquidem de ægri morte ne leuis quidem suspicio erat) de Philippi consilio in aliud tempus differendo cogitari cœptum est: sed B. Patre acrius instante datum sibi consilium egrotus tandem amplectitur, qui sacramentis Ecclesiæ munitus rebus humanis eripitur.

Grauisimo morbo implicitus conualescit diuinitus.

EO ipso anno inciderat Philippus Nouembri mense in continentem febrim sine remissione grauē, ardentem, atque periculosam, quæ quadraginta totos dies eum acerrimè diuexauerat: inualescente in dies morbo, cum putarent omnes eum procul abesse exitio, integrè de repente firmitati præter spem resti-

tuitur

tuitur: id porrò medici diuinum fu-
isse miraculum, etatis viri præsertim
habita ratione, iurati publico testi-
monio confirmarunt.

Illud quoque admirabile, quòd
Hieronymo Cordelio vni ex ijs, qui

*Id iurati
testes, oc-
latiq; fir-
marunt.*

eum egrotantem curabant, accidit.
Hic cum quodam die sub vesperù
illum pessimè habentem reperisset,
Philippus dixit adeò periculosè æ-
grotat, vt non longè iam absit à pe-
riculo mortis. Redit deinde postri-
die summo manè, quæritque sollici-
tus num benè haberet: ei Philippus,
qui de verbis illius nihil acceperat,
seorsum ab alijs euocato; o Cordeli
inquit, non est mihi hic morbus, vt
tua fert opinio, supremus: ex eo
surgam.

Hoc ipso tam graui morbo de-
tentus certis quibusdam adolescē-
tibus, quorum ille confessiones fre-
quentissimè excipere solebat, facul-
tatem nunquam, multis ac iustis de
causis dare voluit apud alios cōfes-

siones peragendi: expectate dicebat illis, parumper, quieto animo vivite, Natali die Domini nostri Iesu Christi ego ipse peccatorum vestrorum audiam confessiones: id sicuti prænuñciauerat, cōtigit; ex eo enim morbo paulò post medicis admiratibus (vt qui Philippum ante id tēpus è vitā cessurum dicerent) planè conualuit, eorumque confessiones non modò, sed aliorum etiam excepit, audiuitque.

Observatum præterea fuit frequenter à multis, B. Patrem ex gravissimis morbis, quorum vi peritissimorum iudicio ad ultimum venerat vitæ discrimen, diuinitus præstinæ incolumitati humanis remedijs nihil prorsus efficientibus, vel etiã non adhibitis restitutum fuisse: eam porrò rem medici, qui eius corpus curabant, sacramento testantur.

Videre erat etiam quandoq. Philippum tã breui ex gravissimis morbis ad integram corporis incolumi-

tatem

Id testes aliquot sacramento enuñciarunt.

tatem redire, vt medici, qui illum vesperi morti proximum offende-
bant, postridie manè omni prorsus morbo leuatum reperirent.

Illud quoque hic attexam pro miraculo à peritissimis medicis habitum, Philippum de uexa iam ætate, siue morbo affectum, siue viribus valentem, tam tenui cibo vitam tenere potuisse; idque supra vires naturæ, ac diuinum prorsus miraculū fuisse iureiurando confirmarunt.

Amici cogitationes videt.

IN huius anni exitu Claudius Nerius ciuis Romanus, vir vtriusque iuris peritia clarus in Vrbe adeo magnis cōscientiæ aculeis mali dæmonis impulsu torquebatur, vt eis impeditus Eucharistiæ sacramentum frequentare nō auderet. Hisce in angustijs Philippum consulere statuit, animo quod ille daret consilij prosequendi, multumque cum eo sermonem habens, quod

*Hanc rem iureiurando idem Claudius, eiusq; filij, & consue-
xerunt exposuere.*

dictum venerat, reticens, omnia alia enarrauit: tum Philippus, qui rem totam diuina reuelatione prænouerat, rogare hominem cœpit, ut siquid, quod aperire cuperet, in animo haberet, expromeret: negat initio Claudius; instat iterum Philippus: negat ille ut antea, forasque exire volebat; sed non permittit B. P. qui ut animo opem ferret, ficta persona, quod ille secum animo reuoluebat, aperit. Amicus mihi erat, dicere cœpit, qui eiusmodi scrupulo conficiebatur (eum ipsum referens, quo premebatur Claudius) cumque is nullam animo quietem capere posset, me consulere decreuit. Tum enarrans modum, quo amicū ea solitudine liberauerat, quasi aliud ageret, nunc amici, nunc Claudij nomine loquebatur: putares eū à Claudio de re sua iam antea planè eruditum fuisse: qua ille denunciatione perculsus attonito mox similis efficitur, experimēto discens id rescisse

B. Pa-

B. Patrem , quod mortalium nemo præter se ipsum suspicari potuisset: domum verò reuersus expertam B. viri sanctimoniam tum consanguineis, tum amicis enarrare non destitit.

Iesu Christi anno Clem. VIII. pap. anno Ætatis anno
1593   2   78

Diabolus in Philippum infestus.

ANno post Christum natū millesimo quingentesimo nonagesimo tertio, cū quodam die precibus de more insisteret, dæmon, cuius studium sepe fuit interpellare orantem, vestem eius, quem ferre non poterat, sordibus aspersit.

Id sacramento testantur, qui adfuerunt.

Oppressam morbo feminam sanat.

EOdem anno, mense Iunio Antonia Caraccia Antonij Pasquini coniux effuso fetu repētino dextri lateris dolore corripitur: dolore increcente à domesticis in

Totam vè ipsa Antonia, eiusq; maritus iurisdictione exposuerunt.

Vitæ lib. 3.

A a 4

lectu.

lectulo collocatur, eoque mirum in modum aucto, molestissima febris iactari cœpit: febris verò, ac doloribus diu pressa eò tandem deuenerat, vt neutram in partem mouere se possent. Ergo cum quindecim circiter dies ita grauiter afflictata iacuisset, nec quicquam ei prodesset, quod à medicamentis proficisceretur, Antonio visum est ad Philippi opem confugere; cui ille, abi inquit, vxor tua è morbo euadet: quibus dictis illud dimisit; sed cum morbus in singula penè momenta maiorem in modum amplior fieret, ipsaque ægra omnes ferè cibos, haustusque stomacho fastidiente respueret, vllamque quietis partem, neque noctu, neque interdium caperet, perrexit iterum Antonius ad Beatum Patrem, quem mox etiam atque etiam rogare cœpit, vt periclitanti vxori, quæ saeuente atrociter febris proximè ad mortem accesserat, succurrere velit: cui ille; coniux tua, inquit, non modò

præ-

præfenti morbo non morietur, ve-
rùm etiam pristinum corporis, ani-
mique vigorem recuperabit: abi er-
go domum, ego te mox fequar: eam
itaque adiens, quid morbi fit, vbiq;
hæreat dolor, rogitat: quibus de-
mum cognitis manu dolenti parti
admota, tam ingenti lætitia eo con-
feftim attactu ægra perfunditur, vt
vbi effet, vix fciret præ gaudio: Phi-
lippus interim, quod Deus per ipfũ
effecerat, fentiens inde fe fubduxit,
his verbis mulierem in difceffu folã-
tus, læta iam efto; ne quicquam ve-
reare. Vix ille abierat, cum ea præ-
ter morem cœpit fine vllõ admini-
culo in vtramque fe partem mouere
periculum virium factura; quod vbi
facere aggreditur, & deperditas vi-
res fe recuperaffe, & tota febri, to-
toque dolore folutam fe animad-
uertit, virumq; fuum gaudij ple-
na euocans ei miranti fa-
nam fe fe oftendit.

*Præpositi Generalis munere sese
sponte abdicat.*

CUm priuatæ vitæ desiderio teneretur Philippus, atque graue sibi videretur, qua erat humilitate, aliis imperare, Francisci Minorum Patriarchæ exemplum secutus Præpositi munere omnino se abdicare constituit: in hanc itaque ille sententiam ingressus, Patribus, qui assistere in deliberationibus solent, conuocatis, quid in animo fixum haberet, enunciat, rogatque, vt nulla sui habita ratione Congregationis utilitati prospiciant omnes, cum debeat vnusquisque suam voluntatem ad publicam causam aggregare, & quamprimùm nouum deligant Præpositum Generalẽ, qui cunctis præsit, virum se & animo, & corpore firmiorem: ego enim inquit, Patres, senectute iam confectus ad res agendas non satis mihi aptus videor: haud ergo æquum opinor hoc à me

diu-

diutius ferri pondus debere: vnum
itaque etiam atq; etiam oro, eliga-
tis, qui mihi fessa iam ætate viro suc-
cedat: date mihi quæso, vt liber ab o-
nere, vacuus à curis rectius immi-
nenti morti me comparem.

Sed vbi animaduertit, quibus re-
bus putabat mentes Patrum ad suū
imperium flectere, illis ipsis studia
eorum vel maximè incendi, ne vo-
ti compos efficeretur, Augustinum
Cusanum, & Federicum Borromæ-
um Cardinales rogare mox cœpit
id suo nomine cum Patribus age-
rent, vt se Præpositi munere abire
permitterēt: Qua re cognita, eā illi
prouinciam libenti animo suscepē-
re. Pridie itaq; nonas Iulias conuo-
catis Patribus, quibus ferendi suffra-
gij ius erat, exponunt ijdem Cardi-
nales Philippum quàm suppliciter
potest, rogare sibi primùm fessa iam
ætate Præpositi onere abdicare li-
ceat; tum vt Congregatio Cæsarem
Baronium ex antiquioribus filijs

vnum

vnnum Præpositum deligat : ad quæ
Summi Pontificis voluntatem ac-
cedere fatebatur, vt qui totam rem
approbaret, & eundem Baronium
Generalem Præpositum declaran-
dum fore censeret. Baronius vt hæc
audit, displicet mihi vehementer
dicere cœpit, nec sanè sine dolore
loquor, id parentis nostri cõsilium:
Tamen cum eo ipse onere leuari
tantopere cupiat, idemque Amplis-
simi Cardinales suo nomine petant,
accedatque Sanctissimi voluntas,
eius desiderio haud repugnare am-
plius censet Congregatio: Philippo
interim in proposito, susceptoque
consilio permanente decernunt Pa-
tres vt nouus Præpositus eligatur,
cumque sua quisque responsa dedis-
set, suumque in schedula suffragium
reliquisset, Baronius quod initio iã
dixerat, antequam reliqui sacerdo-
tes suam protulissent sententiam,
non posse æquo animo pati, adiecit,
sc̄ eligi Præpositum Generalem, ne-

gat-

gatq; munus viribus impar suis vlla
ratione subiturum, nisi in se eligen-
do modus Congregationis decreto
definitus seruetur, liberisque sacer-
dotum vōtis relinquendum esse,
quem vellent, eligerent, idque se
quanto maximo poterat studio à
Cardinalibus, qui coram aderant,
atq; ab ipso Philippo efflagitare; fo-
re enim vt Sanctissimus Dominus
Noster haudquaquam repugnaret,
nostra nosset decreta.

Cum hæc, & alia multa in eam di-
xisset sententiam, eius opinionem
qui adstabant sacerdotes secuti, re
precibus Deo commendandam pu-
tant: Patres Neapolitanæ domus, vt
suam ipsi ferant sententiam per lite-
ras de noua Præpositi electione, ad-
monere decernunt, atq; his ita con-
stitutis cœtus ille dimittitur.

Interea rebus omnibus optimè
digestis, decimo Kal. Augustas, qui
dies B. Apollinari Episcopo, & Mar-
tyri anniuersario ritu sacer est, assi-
duis

duis iam precationibus, & sacrificijs eam in rem adhibitis, dato signo in vnum locum conuenere Patres, qui Philippo in proposito perseverante de noui Præpositi electione agi cœptum est: cumque suum quisque suffragium in schedulam misisset, suffragijs tandem legitime extractis, recitatisque Præpositus renunciatur Baronius, nemine præter ipsum Baronium discrepante, idq; ingenti omnium lætitia, quòd Beato Patri dignum, qui succederet, reperissent.

Præfuit is toti Congregationi maxima cum laude tribus plus annis, sui que officij munera, grauissimis etsi curis impeditus, summa semper diligentia, atque dexteritate executus est. Expleto triennio, ubi iterum de more ad suffragia ventum est, idem prorsus Patrum consensus in eo confirmando extitit, qui olim fuerat in eligendo. Sed vix hæc facta sunt, cum à Sanctissimo Domi-

no No-

no Nostro Clemen. VIII. vt superius attigimus, in Cardinalium numerum vnà cum Francisco Maria Taurusio Archiepiscopo Auinionensi collega, ac sodali suo cooptatus est.

Baronio Cardinali creato Angelus Vellius summo omnium consensu secundus à Philippo sufficitur anno redempti orbis millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, Iunio mense.

Angelorum voces audit.

EA erat Philippus sanctimonia, vt Angelorū cantibus, symphonijsque frueretur.

In obitu Helenæ Maximæ tredecim annos natæ eos suauissimè concinentes audiuit: fuit hæc Virgo in Dei amore mirè feruida: vitā suā arbitrio Cōfessarij moderabatur in omnibus: Christi mortem maximo cum sensu pietatis assiduis

*Id sacramento re-
statu est
Casar
Card. Baro-
nius, idem-
que sacer-
dos quidā
alius pra-
stitit.*

prope-

propemodū lacrymis deplorabat:
ter per hebdomadam sacratissimo
Angelorum pane sese reficiebat: in
communicando maximam lacry-
marum vim profundere cerneba-
tur, orationi assidua erat: crucem,
suique ipsius contemptum amabat:
patiendi pro Christi gloria cupidif-
sima erat: moribunda ubi sacrum
viaticum sumpsit, quod Baronius
ministrauit, se totam Sanctissimo
Christi sanguine perfundi proprijs
vidit oculis. Demum (vt B. Patre re-
ferente cognoui) diem obitus sui
præuidit, prædixit; cuius post corp^o
exanime ad Ecclesiam nostram de-
latum ibidem arca lignea inclusum
sepulturæ mandatum est: incidit
eius mors in diem V. Id. Septemb.

Christi anno millesimo quin-
gentesimo nonagesimo
tertio.

Philippo penè moribundo Sãctissima virgo sese ostendit.

ANno Domini millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, Maio mense, Philippus vix à cõtinenti febrì, quæ viginti quinque circiter dies eum diuexauerat, relictus fuerat, cum è renibus grauissimè laborare cœpit: dolor tantus, tamque acerbus erat, vt nullã partem quietis eum capere sineret: cūque is dolor decem, aut duodecim circiter horas eum tenuisset, teneretque adhuc, vrinaque non redderetur, actum esse de illius salute, insuper ipsum intra paucas horas è vita cessurum non magis iam medici, quàm domestici pro certo habebãt. Ergo in tanto vitæ periculo cum esset viribus destitutus, vt iam non viuum, sed mortuum crederes, diuinitus repente factum est, vt Angelo Victorio, & Rodulpho Siluestrio medicis præsētibus, & inspectātib⁹,

Totam rē Augustinus Card. Cusanus, qui Serum id visum fuisse à B. Philippo acceperat, & Casar Card. Baronius publico testimonio confirmarunt: idem fecere alij ad quatuordecim.

Vitæ lib. 3.

Bb

quò

quò euentius esset miraculum, pristinè incolumitati restitueretur. Erant tum apud B. Patrem præter medicos, de quibus diximus, Alexander Alluminatus, Frãciscus Zazara, & huius historiæ auctor. rem vt se habuit, narrabo.

Vix Philippus, sed ne vix quidem mouere se poterat, ea erat virium imbecillitas: vix loqui vt audiretur, cum hora diei prima & vigesima alta voce, vt omnes audire possent, clamare cœpit; Qui aliud præter Deum cupit, fallitur: Qui aliud præter Deum amat, turpissimè labitur. & hæc cum semel, atque iterum pronunciaisset, confestim quasi deperditas vires recepisset, toto corpore sublimis, nulla vi sustentatus, cunctis, qui aderant, simul admirantibus, simul collacrymantibus, ferri cœpit, & velut aliquem, sensum omnem oculorum effugientem amplecteretur, clarissima voce, vberri-
nis lacrymis mixta dicebat: O cha-
rissima

rissima mihi Virgo ! tu, tu ad me venisti, vt me his doloribus liberares ? O Virgo aspectu pulcherrima, venustate affluens, & decore ! & quis ego sum, qui dignus sim tua præsentia ? non certè, non is sum, in quem tanta gratia conferatur : nihil est in me, quod te ad me amandum alliciat, indignus prorsus sum qui abs te visar : quid meo merito factum Sanctissima, atque Optima Virgo, vt ad postremum famulum tuum venire ne graueris ? tum motans subinde manus, lacrymarum plenus quasi Beatissimam Virginem obuijs vlnis amplecteretur, hisce vocibus assidue clamabat : O sanctissima Dei Mater ! o omnium creaturarum vtoptima, ita & pulcherrima ! & hæc cum effaretur, toto corpore, nullo fultus adminiculo cubito circiter, vel etiam plus eo, sublimis mirandum in modum attollebatur. tum, o Sanctissima Virgo (nobis audientibus) dicebat, o dulcissima Dei Mater !

quo meo merito factum est, ut ad me veneris? in tuos ergo amplexus irruam optima Virgo, quæ ad me hodie venisti: & quid mihi impedimento erit, ne id faciam? Perstitit B. Pater in hoc tam alto excessu diu-tissimè, constantissimèque Sanctis-simam Dei Matrem assiduè perquæ familiariter nominatim inclamans, tū quieti se tradens quasi alienato à sensibus animo factus est. Ad se tandem ut redijt; vidistisne (astantibus ait) Beatissimam Dei Matrem, quæ sua nunc præsentia omnè à me morbum depulit? Tum superiore se lin-teo tegens vberrimas lacrymas qua-si puer profundere cœpit: Quibus tandem restinctis medicos rogat, ne cuiquam q̄ sibi ipsis præsentibus, & inspectantibus contigerat, indicet. Illud quoque (neque enim omit-tendum videtur) plurimum habuit admirationis, quod eodem momē-to, quo Beata Virgo ei sese viden-dam obiecit, pristinam ille confe-

*Sancti Viri
miracula,
& Visa a-
lios celare
omni ope
contendūt.
Vide Theo-
doretum
in Philo-
theo cap. 3.
Georgium
in Theodo-
ro Siceota,
dum ait,
Ingressus
igitur in
Vrbem Re-*

stim

stim corporis salutem recuperavit.

Verum cum aduerteret post aliquantò in vulgus iam editum esse, Sanctissimam Dei matrem sibi ostēdisse sese, vt erat homo tam suæ laudis inimicus, quàm qui maximè, in eo omnes neruos contendit sanctissimos viros imitatus, vt hanc rem si non suppressere poterat, at saltem obscuraret: sed frustra omnia, quandoquidem non defuere grauissimi testes, qui verum id visum fuisse ab ipsomet didicerint: quinimo cui Philippi humilitas, resque gestæ Sæctorum cognitæ sunt, is hominis artificium desinet admirari.

Nobili viro benè valenti mortem imminere prænunciat.

HOc etiam anno, Augusto in eunte cum de Alexandro Crescentio, Philippo præsentem sermo fieret, Alexander, dixit, quamquam optimè valet, breui tamen e vita migrabit: prænunciationem viri

Vitalib. 3.

Bb 3

mors

*giam, &c.
S. Audoe-
nū in Eli-
gio lib. 1 c.
24. 26. 31.
Petrum
Damianū
in Odilone
ibi*

*Cuidam
Turonen-
sis Ecclesia
clerico,
&c. Surii
in Annone
Epiſc. li. 2.
c. 4. & ali-
bi sæpe: de-
mum Ni-
colaum
Monachū
in Gode-
frido Epi-
scopo lib. 2.
c. 13.*

*Eius rei
duo testes
iuratos ha-
bemus.*

mors intra paucos secuta dies (decessit enim xvij kal. Septemb.) comprobavit.

Marcus Antonius Cortesellus vita functus Philippo apparet.

*Hanc rem plures in-
reirando
enuncia-
runt.*

MArcus Antonius Cortesellus Mex antiquiorib⁹ Philippi discipulis vnus, vbi primùm spiritū efflauit Beato Patri illico per quietē occurrit, apud quem cū duas integras fuisset horas, ipso tandem rem omnem conspiciēte Beatorum lumine fulgens cœlum conscendit; obiit is hoc anno, mense Octobri.

*Id Et ceteri
sileantur,
iuratus ex-
posuit Fe-
dericus
Card. Bor-
romæus.*

Neq; hic finis istiusmodi mirabilium visionum Philippi; Federico enim Cardinali Borromæo sibi egregiè charo: alijsque honestis, & grauibus viris paucis, de quorū virtutibus periculū fecerat, præclara sibi oblata occasione; multorū animas, dixit cum alumnorum, tum externorum sæpissimè ab se fuisse cōspēctas luce clarissima radiantibus cœli beatissima regna conscendere.

Barsum

Barsum Alexandria Aegypti Archidiacono sanitatem reddit.

BArsum Archidiaconus Alexandrinus Romam venerat anno huius sæculi nonagesimo quarto, ut Ecclesiam Alexandrinam ab hæresibus se purgari cupientem Romanam Ecclesiam conciliaret: cumque res ageretur, Octobri mense mortiferum in morbum incidit: is erat morbus, ut æger sanguinem spueret, qui medicorum iudicio ex ruptis venis capillaribus, pulmone, vel hepate iunctis exibat: Accedebant ad hæc febris, tussis frequens, & spirandi difficultas, quæ ægrotum mirum in modum vexabant: frequens tussis sanguinem extrudebat: nocturna præterea, diurna que vigilia premebatur: somnus, quod pessimum est, neque noctu, neque interdiu accedebat.

Cordelio interim de eius salute dubitante, Hieronymus Vecchietus, qui ægrotanti assidebat, ad

Id' præter Archidiaconum duo testes oculati publico testimonio confirmaverunt.

Philippum confugit, & quem paratum iam ad sacrificium, & calicem tenentem in manibus inuenit, rogat, Archidiaconi Alexandrini grauissimè laborantis meminisse velit: Pollicetur ille se oraturū pro eo. O rem dictū mirabilem! vbi primū Deo sacrificium offerre cœpit, extemplò æger (vt postea temporibus inter se collatis intellectum est) dulci corripitur somno, vt simul B. Pater celebraret, & Archidiaconus post longam vigiliam dormiret, dormiuitque ad horas aliquot: somno experrectus melius habere sensit. Philippus interim absoluto sacrificio, Barsum dixit è præsentī morbo surget: tum accersito Vecchietto, Archidiaconum, inquit, in ædes Federici Borromæi Cardinalis transferri cura quamprimū, ibi tantisper is maneat, dum pristinam recuperet valetudinem. Hæc vbi ille audit, quid consilij caperet, non satis sciebat, nam neq; egrum grauissimo cōfectum

fectum morbo commouere, quòd id periculosum putaret, audebat, neque Philippi mandata exequi: nisi impetrata prius à superioribus licentia: Consilij itaq; inops excusare se cœpit; sed Beato Patri acrius instanti, vrgentique obedire quasi cælesti voce iussus cogitur, illiusq; fretus precibus, auxilioq; ægrum rheda deportandum curat.

Hic non prætermittam ne illud quidẽ. Egerat Philippus cum Vecchietto, vt nõ prius ad ædes Federici Cardinalis Borromæi æger, quàm ad se adduceretur; id enim faciebat ipse causa sanandi illius: nec irritus, hominem enim arctè complexus ad salutem reducit, totus quippe tũ æger repentino sudore madefactus viribus restitui se sensit, sputo sanguinis liberatur, quòd si quid eius post excreuit, id fuit, quod iam antea in pectus descenderat, quod mittere opus erat. Tum Philippo iubente ad ædes Cardinalis Borro-

mæi adducitur; in discessu rogat ille Beatum Patrem, precibus, in quibus spem omnem collocauerat, apud Deum pro sui salute insistat. Annuit Philippus, omnia læta sperare, certamque expectare sanitatem iubet. Non fallitur: æger paucis post elapsis diebus è morbo planè conualuit.

Iesu Christi anno Clem. VIII. Pap. anno Ætatis anno
1595 4 80

*Hieronymi Cordelij peritissimi medici
obitum prædicio.*

*Id à iura-
tis testibus
acceptum.*

ANno Christi millesimo quinto, gentesimo nonagesimo quinto, Februario mense, cum vesperi instituto meo apud Philippum essem, nuncius venit, qui diceret vnâ ex ancillis coniugis Cordelij me ad ianuâ vocare, vt eius nomine salu- tet, & colloquatur: me interim ad fem inam exeunte in has Philippus voces cõfestim, vt ab his, qui inter-

erant,

erant, didici, prorupit: ò Cordeli,
ò Cordeli! morietur is nunc iã sine
dubio, & id mihi certũ, quòd mor-
tem obibit: tempus quo ei morien-
dum est, ecce adest: admirabantur
astantes Philippum ita secum lo-
quentem cum audirent; quando-
quidem, vt quid femina vellet, à ne-
mine acceperat, ita ne Cordelium
quidem in morbũ incidisse; id enim
nemo adhuc sciebat hominum, eo
namque ipso die ægrotare leuissimè
cœperat.

Interim de recenti viri morbo ad-
monitus Philippus, Cordelius iterũ
dicere cœpit, diem obibit, Cordeli-
us ex hoc morbo non conualescet,
adest iam eius vitæ supremus dies,
breui interibit: ei verò dicentibus
qui aderant; iam nunc Pater, si peri-
clitanti corpori auxilium ferri non
potest, animæ vel saltem succurra-
tur: Id libenter agam, aiebat, in id
totus incumbam, vt spreta corpo-
ris salute laborãti animæ præsto sim.

Haud

Haud sibi falsus: Cordelius eo morbo paucis post diebus occubuit.

Quod sequitur non minus admirabile. Die quodam summo manè, cum Petro Consolino comitatus ad Philippum pergerem, vix cubiculum ingredior, in quod nullus fores custodiente me penetrare poterat, cum ille dicere cœpit; en Cordelius proxima nocte, hora tali (certam designavit) efflauit animã; sed mirantibus nobis, qui tandem id rescire potuisset, notata hora, missoque confestim qui rem cognosceret; omnia B. Patris prædictioni respondere comperiuntur.

Sanctissimum chiragræ doloribus liberat.

*Id acceptum
ab Augustino Cusano Card.
Federico Card. Borromeo,
Francisco Maria*

Eodem anno Summus Pontifex Clemens, Paschalibus diebus, magnis chiragræ doloribus conficiebatur: id vt Philippus cognouit, eum adiit, cumque illum de more amplecti vellet, eiusque manus prehendere

hendere; subsiste Pater, ei Summus Pontifex dicere cœpit, & ne quæso propius accedas; manus enim dolet mihi vehementer: mox Philippus, non me inquit, morbi tædet, quòd per eum licet tibi parumper curis vacare, sed doloris: ad eiusque manum adrepens sua ei admota totum confestim dolorem ab ipsa depellit.

Novus Philippi morbus.

Molestissima Philippus febris eodem huius sæculi anno nonagesimo quinto, iij. kal. April. corripitur: incœpit febris ab horrore, is tantus fuit, vt Augustinum Valeriũ Cardinalem, qui eum salutatũ venerat, ne vno quidem verbo potuerit excipere.

Inhæsit assiduè febris totum mensem Aprilem: sed accensus ille cupiditate rei factæ faciendæ, die Sanctorum Apostolorum Philippi, & Iacobi, qui in kal. Maias incidit, pri-

die

Taurusso Card. Cesare Baroniõ Card. qui ab ipso Summo Pontifice accepisse testificati sunt. idem ab alijs Philippo Sive di-
dicimus.

*Eius rei
plures ha-
bemus te-
stes iuratos
oculosq[ue].*

die eorum natalem tatorum Apo-
stolorum opem implorat: nec fru-
stratæ sunt eum preces; è lectulo
exiit, rem sacram peregit, astanti-
bus sacratissimum Christi Corpus
præbuit: & hæc quidem omnia ea
ille corporis agilitate faciebat, ut
qui corpusculi imbecillitatem nos-
sent, id satis mirari nequirent, sed à
Domino vires, quod res erat, cello
animo suppeditari censebant.

Tribus post insequentibus die-
bus non quò corporis imbecillitati
indulgeret, sed ut medicis obseque-
retur, à Sacro faciendo abstinuit: sa-
crificij loco, ne ijs ipsis diebus diui-
no illo priuaretur bono, Eucharisti-
am quotidie maximo pietatis affe-
ctu percipiebat.

Exacto triduo cum leuius habe-
ret Sacrum medicorum voluntate
agere cœpit, quod facere perrexit
ad vsque diem quartum Idus Maias,
quo die nouo, ac repentino morbo
oppressus: eam summo mane san-

guinis

guinis copiam derepentè me astan-
te euomit, vt expiranti similis, ac
prope exanimis iaceret in lectulo,
faciesque palluerit: aduocati medi-
ci, tactis venis, alijsque inspectis, a-
ctum de illo esse affirmarunt.

Ergo cum vereremur, ne Philip-
pus repentino moreretur, à Cæsare
Baronio (Federico Cardinale Bor-
romæo præsentè, & inspectante) o-
leo sancto maxima celeritate inun-
gitur: quo peracto cœpit Philippus
paululum, animo sensim redeunte,
oculos alleuare: quod cum aduer-
teret Federicus Card. Alexandrum
Alluminatum, qui B. viro ægrotanti
assidere consueuerat, monet, vt ex
venis exploret, virium ne satis ha-
beat, vt sacrũ Christi viaticum susci-
pere possit; quò mox cognito, ipse
met Federicus Card. Christi Corp^o
pretiosissimũ ad eum defert, Augu-
stino Cusano Cardinale, cæteris-
que è Congregatione Patribus, ac
fratribus, & alijs quamplurimis

astan-

astantibus, simulque commune da-
mnum collacrymantibus.

Illud hic accidit memoria dignū:
vix Borromæus Philippi cubiculū
ingressus erat, sanctissimum Christi
corpus in manibus gestans, cum ille
viribus quamquam omnibus desti-
tutus, maxima illico voce lacryma-
rum plen^o clamare cœpit, vt omnes
obstupescerent; Ecce amorem me-
um, ecce amorem meū; hic ille est,
in quo me oblecto, solūm id est cha-
rum mihi: præbe ergo, præbe mihi
amorem meum, præbe mihi eum
quàm celerrimè: & hæc quidem
verba ea spiritus vi proferebat, vt a-
stantes ad lacrymas, & admiratio-
nem excitaret: cumque Federicus
Card. Domine non sum dignus, de
more pronuntiaret, eadem Philip-
pus clarissima voce manantib^o præ-
dulcedine, atque Christi desiderio
vberrim lacrymis repetebat, qui tuo
corpore pascar, dicens, dignus fui
nunquã: sacro tãdē sumpto viatico,

me-

medicum meū, ait, hospitio excepi.

Hac ipsa die sub vesperum ter, quaterue sanguinem vomit, qui multus erat, ac rubens: vomitū tussis subsequuta est: ex impetu ruentis sanguinis parum abfuit, quin æger suffocaretur; Viri constantiam admirabatur omnes, in summis enim ille doloribus non modò non infracto animo propter magnitudinem morbi, sed confirmato, atque renouato apparebat.

Medicamenta, quibus vtebatur, erant præter cætera cucurbitulæ: hæ enim sunt, in quas linamentum ardens conijcitur, ac ficearum os corpori aptatur, imprimiturque donec inhæreat.

Cæterum vno, aut altero elapso die, medicis ad eum manè venientibus; abite vos hinc ait, remedia mea medicamentis vestris potiora sunt; vbi enim misi à prima luce, qui variis Religiosorum familijs eleemosynas distribueret, vt pro me Sacrum

fieret, continuò vomitus sanguinis mansit, dolor præcordiorum, ac pectoris ex toto desijt, melius habui: deperditas vires recuperaui : tum accedentes medici ex venis, sputorumq; quæ ante expuerat, & quæ tū expuebat, dissimilitudine, illum pristina incolumitati restitutum, miraculo attoniti fatentur, ex illoque die ad obitum vsque optima semper vsus est valetudine.

Continuauit viribus potens plures dies, rem sacram quotidie faciens, suorum confessiones audiens, adeòq; bene valebat, vt iure, meritòq; Patres ad opinandum inducerentur, eum ad aliquot annos spiritum traducturum; quod tamẽ, Deo ipsum derepentẽ ad præmium euocante, non contigit.

Suum obitum prædicit.

*Id hic ipse
Franciscus
sacramen-
to testatus
est.*

Significauerat Philippus Franciscus Zazzaræ ætatis annum octauum & decimum agenti, plus triennio ante obitum, se non prius è vitacessu-

cessurum, quàm ei, ad quẽ vitæ statu-
tum à Deo euocaretur, aperiret: id
Beato viro adolescens in memoriã
frequenter reducebat: cui ille, ne a-
nimo angaris, respondere solitus e-
rat, ego Deum pro te precor assiduè,
quod ipse de te mihi indicabit, id ti-
bi ante obitum aperiam; tu mihi te-
met, tuaq; omnia credidisti, ego fidẽ
tuam non fallam: mirum dictu, quã-
quam Philippus ab eo tempore ad
vsq; initium anni nonagesimi quin-
ti frequenter ægrotauit, vt medico-
rum sæpe iudicio mortuus credere-
tur, nunquam tamen vel vnum ver-
bum ad adolescentem ea de re fecit;
sed vbi è vomitu sanguinis conua-
luit; cõtinuò quodnam vitæ institu-
tum amplecti deberet, explicuit: ea
porrò res in diem sextum decimum
Kalendas Iunias incidit, octo nimi-
rum ante B. viri mortem diebus.

Aliud afferamus exemplum: Ex
eo sãguinis vomitu pristinæ incolu-
mitati restitutus à nobili viro Nero

*Hanc rem
idẽ nobilis*

*Vir Nerus
iuratus ex-
posuit.*

Augustini Neri filio inuisitur; huic de recuperata eius valetudine lætanti, ego ait, etsi præsentem morbum euasi, optimeque habeo, tamē filiorum gaudium breue erit, adest enim pugnæ finis, eritq; obitus meuseiusmodi, vt cum contigerit, vix aduertatur à quoquam, auditusq; vix credatur, eritq; initio inter dubia: denunciationi optimè respondit euentus.

Hoc ipso præterea morbo laborans Germanico Fideli, cuius opera utebatur in multis, satis inquit, de me sollicitus fuisti, satisque pro me laborasti, adest iam laborum finis: tum manu eumprehendens, quid intra paucos visurus es dies! mortem sibi imminentem his verbis significans, quandoquidem paucis post elapsis diebus ex corporis vinculis tanquam ex carcere, lætitiæ plenus euolauit.

*Idem eam
rem iura-
tus enun-
ciavit.*

Sed accipite aliud non minus opinor, admirabile: paulò deinde

post

post cum eidem P. Germanico iter
faciendum esset Castrum versus,
Carbonianum nominatur, non pri-
us Vrbe egreditur, quam sibi à Phi-
lippo fides daretur, se cum aduentu
suo Romam, viuum, atque incolu-
mem reperturum. His auditis rogi-
tat; ad quem diem reditus erit: cui
ille quàm tardissimè, pridie ei⁹ diei,
quo Augustissimæ Eucharistiæ sa-
crum diem ritu anniuersario coli-
mus. Tum Philippus, cū paulisper
quasi cogitans quid responden-
dū esset, steterisset, in hæc verba pro-
rupit, i, redi. Interea Germanicus
nocte eius diei, qui peruigilium fe-
sti Sanctissimi Christi Corporis an-
teit, tale vidit in somnium, existima-
bat se esse Romæ in cubiculo Beati
Patris, quem ægrum se lectulo iacē-
tem videret, audiretque dicentem;
adest tandem Germanice vitæ finis,
illeq; , Pater mi responderet, haud
erit ita; periculosius siquidē aliàs æ-
grotasti: & ille, vltima iā mihi adj-

Vitæ lib. 3.

Cc 3 ecret,

ceret, instat hora: cura itaq; pro me-
res sacræ vt fiât. Hoc dormienti so-
mnum, vigilianti consilium fuit:
nam experrectus tum ille discessum
accelerat, vnius diei iter longissi-
mum ei pro Beati Patris desiderio
videbatur: Romam vt venit, Phi-
lippum lectulo insidentem incolu-
men, sanumque offendit: cui ille, re-
uertisti inquit: reuerti respōdit ipse,
quamquam parum abfuit quin op-
pidanorum rogatu reditū alium in
diem distulerim: Tum Philippus, vt
quòd aduenisti præfinita die, rectè
planè fecisti, ita si reditum remora-
tus esses, perperam egisses: nec ver-
ba sine causa, postero enim die B. Vir
præter omnium opinionem è terris
in cælum euolauit. Sed veniamus
modò ad aliud.

*Eius rei
apud no-
stros satis
peruulga-
ta testis in-*

Dederat Philippus in mandatis
eidem Germanico Fideli, idque in-
eunte Aprili, anno millesimo quin-
gentesimo nonagesimo quinto, vt
ad Flaminium Riccium Congrega-
tionis

tionis nostræ sacerdotem Neapoli commorantem literas suo nomine daret, in quibus scriptum esset, Romam rediret quamprimùm, quem ante obitum videre cuperet; præuiderat enim velocem fore depositionem tabernaculi sui: sed Flaminio per literas se excusanti, & ad Septembrem vsque mensem inducias petenti, non indulgit B. senex: quin nouis iterum literis in eandem sententiam scriptis suo nomine vrgeatur, iubet, vt illis lectis Romam nulla facta mora reuertatur: sed cum is nihilominus rogatu Annibalis Capuæ Archiepiscopi discessum remoreretur, recentibus adhuc eiusdem literis, vt qui eum videre cuperet, Romam reuocatur: verùm ille vbi nouis impedimentis recens exortis B. Patris imperio nõ paruit, paucis post elapsis diebus è vita Philippus decessit.

Eodem etiam tẽpore Petro Consolino, pridie sui obitus apertissi-

Vitæ lib. 3.

Cc 4

mè le

*ratus est
ipsemet
Germani-
cus Fidelis.*

*Idem Con-
solinus iu-
rejurando
firmavit.*

mè se breui moriturum significasse videtur: nam cū familiariter cum eo colloquens rogasset, sacrum ne pro se facere vellet, illeque id se libenter facturum respondisset, quamquam sciret haud opus esse, cum optimè valeret, vt pro eius corporis salute precibus insisteretur: sacrum quod efflagito, adiecit Philippus, id est, quod à defunctis nomē habet; quid porrò his verbis significare voluerit, mors postridie secuta apertè indicauit.

*Id hic ipse
Ioannes
Baptista
sacramen-
to confir-
mauit.*

Alterum eodem mense admirabilius, Idibus Maijs (erat eo anno alter dies Pentecostes sancti Spiritus in Apostolos immissione celebris) cum Ioannem Baptistā Guerram, quem ego ipse in mei locum, dum rem diuinam facerem, ad curam B. Patris substitueram, euocasset Philippus, quotus esset dies mēsis rogasset, illeque diem Iduum dixisset; decimo post die, qui dies erit octauus kal. Iunias, subiecit B. Se-

nex,

nex, ego moriar. Ceterum verã fuif-
se ipfius prædictionem docuit euen-
tus; quandoquidem ea ipfa die, post
fextam noctis horã è vita migravit.

Sanctiffimè moritur.

PHilippus interea triduo ante o-
bitum diuina luce, ac dulcedine
vberius fortè quàm vnquam antea
delibutus, vt qui sese ad nuptias agni
euocari sentiret, Sacrum incredibili
animi lætitia, ac voluptate faciebat
quotidie. Octauo Kal. Iunias, qui
dies eo anno & sacratissimo Christi
corpori sacer, & eius vitę postremus
fuit, rem sacram quasi caneret gau-
dio, peregit. Initio sacrificij oculos
in villas ad sancti Onuphrij Tem-
plum fitas coniecit, tãquam aliquid
oculorum effugiens obtutum cer-
neret: porrò quid ille tum viderit,
eo, qui solus norat reticente, omnes
latuit.

Magnam eius diei partem in con-
fessionibus audiendis consumpsit,

Vitæ lib. 3.

Cc 5 mul-

multosque ex alumnis suis ipse manibus Eucharistia muniuit.

Hoc perpetuo triduo ubi è lecto mane surgebat, in eo postea nūquā, quòd firma vteretur valetudine, nisi noctu stata hora cubare visus est: eo verò die, qui vitæ supremus fuit, cum illum Angelus Victorius adiisset; non viso te, inquit, Pater mi, vt medicus, sed vt amicus: ex eius cubiculo egressus; Philippus, mihi, aliisq; dixit, adeò rectè valet, vt ne ab hinc decem annos ita viribus valentem, vt nunc compererim.

Eodem die Philippus mortem etsi imminentem sibi diuinitus nosset, vultu tamen lætitiā præseferbat: aduentātes amicè complectebatur, Sanctorū historias, quas Franciscus Zazzara legebat, audiebat attentissimè: eiusmodi enim lectione magnopere delectabatur. Interea cum S. Bernardini Senen. vita legeretur, venit ad eum Augustinus Cusanus Card. Hieronymo Pamphilio Rotē

Audi-

Auditore comitatus : accessit ijs paulò post Spinellus Bencius integerrimæ vitæ vir , primus Politiani Episcopus : Hi diuino officio cum Beato Philippo recitato tandiu ibi mansere, dū dies in vesperum inclinaret ; nocte aduentante domum quisque remigravit.

Sub horam primam solita Vir Sāctus parsimonia cœnauit : à cœna ita benè valebat, vt antea, nullum signum in eo apparebat, quod faceret non mortis modò, sed ne leuissimi quidem morbi leuissimū indicium : adeò præterea lætus erat, vt omnia alia crederes, quā ipsum paucis post horis è vita migraturum. In lectulo cum esset, satis gnarus adesse sibi supremam horam, astantibus primū dicere cœpit ; en morimur omnes. Quota deinde hora sit, rogat ; cumq ; tertiam noctis horā esse didicisset, illico quasi secum ipse loqueretur, dicebat , tertia hora est, sed huic si addantur binæ , quinta
hora

hora

hora erit, si ternæ, sexta; tum ad nos conuersus; abite vos cubitum: hæc autem dum loqueretur ita se fortiter gerebat, vt satis ex dictis, gestisq; appareret magna eum exultare lætitia, vt qui cælestibus iam perfrueretur voluptatibus.

Ergo nos, qui aderamus, nihil admodum periculi suspicantes cubitum discessimus: sub horam sextam vix me somnus complexus erat, cū repentè excitus, Philippum deambulare sentio: timore perculsus è lectulo celerrimè surgo, non minore celeritate seminudus propemodū sola talari tunica ad subuculam coopertus accurro, lectuloque insidentem reperio, cui fauces sanguine, vel pituita ita repletæ erant, vt eorū impetus iure, meritòq; timeri posset: id ego cum cernerem, quid sibi accidisset rogo; qui mox, vltima mihi ait, instat hora, emori iã incipio.

Cæterum cum solus apud eum essem, nec solus opem indigenti ferre
possem,

possem, ad Alexandrum Alluminatum illico aduolau: is nulla interposita mora secutus est me: interea dum medici expectabantur, quoniã vis morbi vrgebat, cucurbitulas sine ferro ei admouimus, ad fricationes recurrimus, à brachijs, cruribusque incœpimus, à thorace abstinuimus, fascia demum ad sanguinem supprimendum coxas, brachia, & crura adstrinximus: medicamenta quamquam multa adhibebantur, nullum tamen erat, quod ei prodesset: remedium Philippus respuebat nullum: intra quadrantē horæ, aut paulò plus eo pituita, qui in fauces descenderat, mansit: fluxio nulla erat, fauces liberæ: expeditè, & perfacilè currens oratio, mortis periculum eum euasisse crederes: sed hæc breuia fuère; quandoquidem ille ad nos conuersus; si alia, inquit, vobis medicamenta non suppetunt, manete, quippe quia cum morte iam luctari incipio. quibus dictis, vt

sibi

fibi ipsi vacaret, conticuit.

Verùm quò plus supremis appropinquabat, hoc magis se mortem contemnere palàm indicabat astantibus, super lectulum. n. ubi iacebat, quasi eam ad pugnam prouocaret, sedentis instar alleuat sese: durauit tandiu in eo habitu corporis, in quem se tum composuerat, donec spiritum halauit.

Aderat iam Philippo suprema hora, cum Patres omnes accurrunt, & quem paulò ante viuum, atque incolumem reliquerant, penè mortuum præter opinionem offendunt: Hinc lacrymæ illico cunctis cadere incipiunt præ dolore quasi pueris.

Tanti viri iacturam nullus erat, qui non lugeret; & quis morientem Philippum intuitus lacrymas tenere potuisset? qui sui ipsius oblitus nihil amauit magis quàm alijs prodesse.

Interea Patribus communem parentem insolabiliter plorantibus, eius animam Cæsar Baronius lacry-

mas

mas precibus miscens Deo, Sanctif-
que de more commendat: quo per-
acto admonitus à medico, Philippo
mortem instare, ad illum mox con-
uersus; heus tu, Pater mi! clamare
cœpit: quid causæ est, quòd nullum
nobis verbū dicis? alloquatur que-
so, Pater filios, quos Christo tanto
labore genuit: eripiat rogo, filijs tã-
tum dolorem, aut minuat saltem:
vbi benedictionem filijs tribuerit
Pater, tum eorum minuet dolorem.
His Philippus auditis, oculos con-
festim in cœlum tollens aliquantu-
lum orauit pro filijs: supplicatione
completa astantes intuitus, quasi
sua eos benedictione muniret, nul-
lam passus vel minimam membro-
rum distorsionem, sine vllò mole-
stia signò ipsa iam morte, cuius cæ-
teri vel nomen horrent, fortior, pla-
cidissimè efflauit animam, octauo
kalendas Iunias: erat eo anno dies
sacra Corporis Christi solemnitate
celebris, intra horã sextã, vt prædi-
ctioni

ctioni

ctioni responderet euentus, anno Domini millesimo quingentesimo nonagesimo quinto.

Iesu Christi anno
1595

Clem. VIII. Pap. anno
4

Multis vita functus apparet.

*Ei iurei
iuratos te-
stes duos
habemus.*

EO ipso momento, quo Philip-
pus expirauit, multis ostendit
sefe.

Virgini cuidam, quæ pietatem egregiè sequitur, se simulac è vita decessit per somnium obtulit: sed feminæ de nescio quibus scrupulis sermonem cum eo in longius protrahenti; sine me, ait, in itinere enim sum; satis iam, & plusquam satis illi (alumnos suos significabat) me remorati sunt. Hæc effatus sublimis abiit.

*Id præter
eam Virgi-
nem duo
alii sacer-
dotio præ-
diti sacra-
mento te-
stati sunt.*

Hora eadem, atque etiam pun-
cto temporis eodem Virgo altera
Deo sacrata vidit in quiete Beatum
Patrem candida veste indutum, cæ-
lesti micantem luce duos inter iu-
uenes

uenes

uenes medium, qui sibi diceret, ego
vt vides ad meorum laborum præ-
mia in cælum euehor: tu ergo cura
pro viribus, vt quam cœpisti vitæ
rationem, ad obitum vsque teneas:
id enim si feceris, eiusdem mecū fe-
licitatis particeps eris: nec est quod
metuas, ego pro te Dominum pre-
cabor assidue: & his dictis, ab oculis
abiit. Tū virgo somno excita simul
admirabunda, simul læta vbi diu-
tius, quid id visum portendat, fru-
stra secum animo agitat; tum de-
mum quod reliquum erat noctis
tota in eius rei cogitatione defixa
traducit insomnis: sed albescente
die, vt nuntius venit, qui diceret
Philippum ea hora obiisse, qua Vir-
gini oblata fuerat visio, intellexit
mox femina quid nocturnum vi-
sum monstraret: Quamobrem hila-
rior facta Philippum ex eo die tan-
quam sanctissimum virum Beato-
rum cœtui iam ascriptū magis, ma-
gisque suspexit.

Vitalib. 3.

Dd

Vir

*Totam rē
is ipse pu-
blico testi-
monio con-
firmavit.*

Vir quidam pietate nobilis, cuius nomen, ne eius modestiam offendam, silentio prætereo, qui in vna ex Ciuitatibus Italiæ domicilium habet, quæ ab Vrbe millia passuum circiter centum distat, hic eodem momento, quo Philippus cessit è vita, incertum initio, vigilans, an somnians, Beatum Patrem dilucidè perspicuèque vidit, qui sibi diceret, pax tibi frater, augustiorem in locū mihi nunc iter est: vix hæc effatus erat, cum is somno experrectus, haud iam dubitans quin non dormiret, eundem sibi videre videbatur, qui læta fronte, ac vultu, illas frequenter iteraret voces, augustiorem nūc peto locum, ad amœniorem locum nunc pergo: & his dictis ex oculis elapsus est.

Corpus in Ecclesiam aduehitur.

PHilippi interea corpus de mōre lautum, ac sacerdotali vestitu rite indutum Patrum humeris ad

Ec-

Ecclesiam sub horam noctis septimam defertur: Feretrum prosequantur omnes à Congregatione; qui in eo gestando impediti non erant, corpus ardentibus cereis cingebant: per viam psalmi per vices canebantur: id erat spectaculum, ut lacrymas cunctis eliceret.

Vulgata Philippi morte maximus confestim omnium hominum ad eius corpus visendum concursus fieri coeptus est: qui veniebant, iucundissimo Beati viri aspectu neque animos, neque oculos satiare poterant.

Venerabantur S. Patris corpus in feretro iacens Amplissimi S. R. E. Cardinales, Archiepiscopi, Episcopi, omnisque generis Præsules, Religiosi, Principes viri, feminæque primariæ quàm plurimæ.

Nemo accedere visus est, qui sacrum Beati senis corpus non veneraretur: feretro circumfusi qui aderant iucundissima Philippi specie,

memoriaque semetipsos mirifice
pascebant: nec defuere qui assiduis
lacrymis, crebrisque singultibus
tanti viri obitum, tanta parentis ia-
cturam miserè lamentarentur: neq;
tam duro quisquã animo fuit, quin
venerabundus maximo pietatis af-
fectu eius manus exosculetur, sa-
crasq; reliquias Rosarijs, manu, oscu-
loque contingeret.

Videre erat sanctum corpus ro-
tum rosis, floribusque constratum:
qui mox à confluyente multitudine
ablati, domum pietatis ergo expor-
tabantur; nec tot Patribus rosæ erant
ad illud exornandum, quot erant,
qui eas sibi ad morborum remedi-
um auferebant.

Mirum erat præterea quantum
omnes certatim paululum saltem
vestis habere contenderent, vt reli-
quiarum hominis Dei aliquid apud
se retinerent, nec tantam Patres ad-
hibere diligentiam qui vere in eo
custodiendo, ne quid surriperetur,

quanta

quanta satis fuisset, vt postea cognitum est.

Interea nocte aduentante clausis sub tertiam horam Ecclesiæ valuis defuncti corpus tum inspiciendi, tū exenterandi causa dissectum est: sectioni interfuere vocati à Patribus Angelus Victorius, Iosephus Zerla medici, Marcus Antonius Bellus, Alexander Alluminatus horum administri: interfuere è nostris Germanicus Fidelis, Iulius Sauera, Iohannes Baptista Guerra: ex externis Franciscus^a Zazzara, Spinellus Bécus, alijq; sectioni ego non adfui, non modò quòd id spectaculum sustinere haud potuissim, sed etiam quòd repentino morbo initio sectionis opprimi me sensi.

Illud inter sectionem mirabile accidit, in quo maximè Deus illius confirmasse virginitatem mihi videtur. Conuenerant iam eius corporis exenterandi gratia sectores: aderant multi ex Patribus, cum de-

a
Non erat
is eo tem-
pore Con-
gregationi
ascriptus.

^a
Hanc rem
qui specta-
culo inter-
fuere sa-
cramento
testati sūt;
omnes ad
septem.

functi corpus quò diffecari facilius
posset, denudassent, exanguis illius
corporis manus, & spiritu destituti
(mirum dictu) supra naturæ vires
a moueri, easq; corporis partes, quas
i indecorum ostendi viuo fuisset, oc-
cultare cœperunt. id cum semel, ite-
rumq; fecisset (quo præsertim tem-
pore corpus mouere opus erat) ex-
clamauit Angelus Victorius, qui id
aduerterat, clarissima voce, vt om-
nes qui aderant, audire possent;
O egregiam hominis puritatem! O
castitatem eximiam! Videte quæso
virum, quem anima defecit, sua sibi
regentem verenda.

Idem quoque accidisse prorsus
dum eius lauaretur corpus, à Patri-
bus, qui interfuere obseruatum est.

Aperta anteriore parte thoracis
inuentæ fuere, mirantibus qui ade-
rant, sinistri lateris costæ duæ men-
dosæ, vt vocant, fractæ: erant hæ
quarta, & quinta. fractura in ante-
riore parte pectoris apparebat, vbi

costæ

costæ in cartilaginem desinunt: costæ ad eò eleuatæ erant, vt eas pugni magnitudinem non æquare modò, verùm superare etiam profiterentur omnes: remedium profectò id fuisse diuinum quis neget? quò palpitans cor non læderetur: nam neque lapsus, neque percussio, neque vis vlla præcessit vnquam, qua id effici potuisset, neque dolor quantulumcumque minimus fuit, neque inflammatio exorta. Hanc ipsam porrò costarum fracturam contra omnem medicinæ rationem totos quinquaginta plus annos absque vllò sensu doloris sustinuit. Habuit ea initium à nimia diuini amoris visummoque cordis eius ardore, quo inter contemplandum vel maximè afficiebatur.

Hæc medici^a diu, multùmque animo agitantes, in eam tãdem vnanimis venere sententiam, vt iurati verbo, scriptisque affirmarint eam costarum fracturam Beato Pa-

^a
Fuere hi
Antonius
Portus,
Andreas
Casalpi-
nus, An-
gelus Vi-
torius, &
Iosephus
Zerla.

tri diuinitus contigisse, idq; multis de causis; primùm ne contemplationi vacans ex diuini caloris vi, abundantiaque repentina morte extingueretur; deinde vt Cor ardentissimos amoris æstus sustinens augustiorem sibi locum acquireret; tū vt pulmones facilius, ac præter consuetudinem dilatarent sese: postremò vt beneficio loci augustioris tantum noui aeris pulmones ad cor deferrent, quantum ad illud refrigerandum satis esset.

Id medici, qui adfuerunt Angelus Victorius, & Iosephus Zerla, & ceteros similem iurando testificati sunt.

Aperto Thorace nullum in præcordijs vitium^a apparuit. Cor cum inspiceretur, magnum apparuit, & musculosius vltra quam esse soleat: à calore n. ob feruentium spirituum vim superfluenta ita effectum esse Andreas Cæsalpinus, atque Antonius Portus iurati publico testimonio confirmarunt.

Vena deinde arteriosa (vt à medicis, aliisque ex astantibus accepi) cuius actio est sanguinē ad pulmo-

nes

nes ferre, quò ibi attenuatus cum aere ad sinistrum cordis ventriculum eius nutriendi, refrigerãdique causa transferri possit, duplo maior reperta est, quàm natura soleat: ea quandoquidem Philippus frequentius vti opus habebat ad nouum aerem, nouosque spiritus ad cor deferendum, quò cęlestis ignis summos illos ardores, quibus assiduè abundabat, sine valetudinis detrimento, ne dicam mortis periculo, sustinere potuisset.

Corde dien, cuius incisa cutis fuit, inspecto, in pericardio, quod veluti capsula illud inuoluit, Angelo Victorio, & Iosepho Zerla testibus, aquæ nihil repertũ fuit, quam ardore contemplationis consumptam fuisse nobilissimi medici iureiurando firmarunt.

In ventriculis autem, quorum partes duæ sunt in vtramque partem sitæ quasi aures duæ, duo sinus, seu ventriculi, nihil sanguinis,

*Eam rem
ij ipsi Vi-
ctorius, &
Zerla iu-
rati expli-
cuere.*

eodem Zerla auctore, apparuit.

Absoluta demum pectoris inspectione sine graui odore, sanctum relinquitur corpus intestinis vacuū: Hæc, nempe cor, pulmo, iecur, lien, & exta, catino terreo inclusa in sepulchro sepeliendis Patribus constructo condita sunt, terraque obruta: illud verò ad sequentem diem, quò populo satisfaceret, in Ecclesia omnium oculis expositum relinquere oportuit.

Concursus postero die facti prioris diei concursum longè, multumque superarunt: quò enim magis Beati Patris obitus diuulgabatur, eò frequentior ad eum visendum omnium ordinum multitudo confluebat.

Aegri tacto corpore sanantur.

DVm Beati Patris corpus iaceret in feretro, egregia eius facinora, prædictiones, ac miracula ab ijs, qui aut ipsi oculis perspexerant,

exper-

expertiq; erant, aut fidelissimis didicerant testibus, passim narrabantur: id cum fieret, veteribus mox miraculis noua miracula adduntur.

Laborabat Augustinus Magistrius Romanus ad septem circiter annos strumis in ceruice natis, quæ arte nulla medici sanare potuerant. In ceruice bina erant vlcera, quorum quod sinistro hærebat lateri, altius descendebat ad os vsque penetrans, atque ex eo multus humor assiduè exhibat, qui esse inter saniam, & pus videbatur, qui humor ita fluens intuentes ad nauseam concitabat. Hic vbi sanctum virum miraculis coruscantem apud nostros obijisse audit, ad nostram mox Ecclesiã aduolat, feretro propius accedens humi genua prosternit, sacrum corpus veneratur: tum ex oratione surgens defuncti manus osculatur, certam ex eo attactu valetudinem sibi pollicitus. nec sua illum pietas frustra-

*Totam re
sex iurati,
oculatiq;
testes enun-
ciauere.*

frustrata est; namque vt Beati manus collo, vbi infidebat morbus, ad-
mouet, extemplò sanatur.

*Id testes
sex oculati
publico te-
stimonio
confirma-
runt.*

Huius soror Margarita natu mi-
nor totos sex annos eodem morbo
oppressa ad Ecclesiam à matre ad-
ducitur: sed cum præ turba impetu
sæpè capto, vix sibi spatium ad sacrū
corpus accedendi daretur, impor-
tunitate tandem matris ipsam in
manibus gestantis ad feretrum de-
uehitur: ibi ad alteram ex vitiosis
partibus defuncti manum sibi ap-
ponens (ad vtramque enim Beati
viri Calice, & multitudine impedi-
ente, Principeque femina aduen-
tante non potuit) totum ab ea mor-
bum confestim abijisse (altera, cui
Philippi manus haud admota fue-
rat non sanata) persensit.

*2
Eius rei iu-
rati ocula-
tiq; testes
quatuor.*

Horum parens nomine Alexan-
der^a plus sexaginta annos natus, è
capite fluxionem in oculos delabē-
tem duos iam menses patiebatur:
vesperi ne accensas quidem faces

ferre

ferre poterat; is itaq; veritus ne propter humorem assiduè fluentem, oculorum aciem amitteret, ad Philippi corpus visendum accurrit, cuiusque manus oculis admouet suis: quod dum faceret, melius derepentè habere cœpit, breuiq; nullo prorsus adhibito medicamento è morbo planè conualuit.

Epiphania Colichia Recinetensis^a quinto & quinquagesimo ætatis anno difficultate respirandi adeò molestà per septem circiter menses laborauerat, vt maximis pressa angustijs non modò anhelitum trahere nō posset, aut vix verbum formare, sed ne spirare quidem sine sono, & anhelatione, neque noctu cōquiescere, neque in lecto decumbere: accedebat id quoque, vt caput in lecto sublime habere cogeretur, quippe non nisi recta ceruice spiritum traheret: ambulatio præterea æque vt ascensus feminæ molestiam exhibebat quàm maximam. Ergo

hæc

*Id testes
qui adsue-
re tres sa-
cramento
confirma-
runt.*

hæc Philippi sanctimonix, miraculorumque fama excita ad nostram mox Ecclesiam vt ægrè potuit, venit: ante feretrum genibus nixa Beatum Patrem, quo poterat animi ardore obortis lacrymis enixè orat, vt se pristinx restituat incolumitati: tum vbi paulùm precata esset, sumptisrosis, quæ circum sanctum corpus erant, eisque super stomachum fiducia plena impositis, salutem illico sibi redditam esse aduertit.

a
Totã rem,
Et ceteros
fileam in
reiuurando
enarravit
Casar
Card. Ba-
ronius, qui
eius cõfes-
siones au-
diebat.

Artemisix Chelix^a durum, ac renitens tuberculum in sinistra manus articulo ortum erat: id morbi genus ganglion medici, seu nodum vocant. Tuberculum ex paruulo incœpit, & diu paulatimq; ad eò increuit, vt nucis magnitudinẽ nedũ expleret, sed excederet, ouique ferme æquaret. Hæc itaque Philippi morte vulgata ad eius venerandum corpus festina perrexit, affectam confestim manũ, qua parte morbo

libera

libera erat, quòd hominum, qui a-
stabant, puderet, sacris admouit re-
liquijs: tum rosas è feretro excipi-
ens morbum fricatione expellere
nititur: id pura fide cum effecisset,
eaque mente, vt sibi sanitatem cor-
poris Beatus Philippus impetra-
ret, eius obsecrationibus Dei au-
res patuerunt; morbus enim bre-
ui nullo adiutus medicamento eua-
nuit.

Caput puellæ nobili loco natæ,
Mariæ Iustinianæ nomine, scabies,
seu papulæ occupauerant: proef-
ferat morbus in orbem; medicamē-
tis adiuuari non poterat: eius mater
Beati Patris nostri morte cognita
mox filiam ad eius corpus adducit;
id à Deo precata vt ob eius merita
illam ad pristinam valetudinem re-
uocet: tum capillis ex eius capite
latenter, furtimque abscissis, eos
magni thesauri instar quasi de cor-
porali filix salute iam secura læta
domum tulit: eò vbi venit, puel-

læ mox

*Testes in-
rati ocula-
tiq; id enō
clarunt.*

læ mox caput Philippi capillis leniter perfricat; quod dum faceret, rogo te, dicebat, Sancte Philippe, ut ob eas cogitationes, in quibus assidue versabaris, quò Christi fidelibus prodesse, filiæ meæ, quam expecto salutem conferas: nec sua eam frustrata pietas, ex eo enim tempore adeo puellæ melius fuit, ut tridui spatio caput ea contagione liberum sibi senserit, media eius in parte venico tantum vlcere ærei nummi instar, quadrantem vulgo dicimus, relicto, ex quo pus, seu sanies exibat assidue; sed ad id cum eodẽ prorsus medicamento pia mater humanis remedijs spretis vteretur, breui id quoque vlcus euauit.

Corpus sepultura mandatur.

EXacto triduo visum est Patribus defuncti corpus arca lignea inclusum prope Aram maximam in sepulchro communi condere: id ubi rescivit Federicus Cardinalis

Bor-

Borromæus Beati Philippi studiosis-
simus ægrè admodum tulit, indignū
ratus talem, tantumq; virum, quem
Deus & miraculis, & virtutibus illu-
strauerat, cuius egregiam vitæ, ac
mortis sanctitatē posteritas omnis
intuebitur, eo loco sepeliri. ergo cū
Patribus mox agere cœpit, vt hono-
ficentius pro dignitate tanti viri ali-
bi condi curarent: Re cum Alexan-
dro Medico Cardinale communi-
cata in æditioem locum ad tempus
transfertur: quod quidem diuino
potius, quàm humano consilio fa-
ctum edocuit euentus, vt eo scilicet
loco sepulturæ traderetur, quem
ipse sibi paucis ante obitum diebus
prædixisse, obscuris licet verbis, vi-
sus est.

Verùm quò Philippi corpus decē-
tius recondideretur, constructus fuit
iussu eiusdem Alexandri Cardinalis
nouus locus ligneus, in quem sa-
cerdotali vestitu indutus collacry-
mantibus filijs iniectus est.

Mirabile visum est multis, quòd corpus quamquam abhinc tres dies vacaret animo, tamen eam ipsam, quam antea speciem retineret: modò mortuū, vel potius adhuc spirantem putares: non riguerant mortuo frigida membra, vt corporibus sensu, vitæque carentibus contingere videmus, sed viuentium instar in omnem penè motum flectebantur: caro mollis tactu sentiebatur quasi pueri: postremò super arcam, vbi corpus quiescit, fornicatus paries à fabricis extructus est.

Locus sepulturæ ex qui ibi primùm Philippus humatus fuit, in magna apud omnes veneratione haberi cœptus est, habeturque in præsens. Affixa cernuntur eius sepulchro aurea, argentea, cereaque simulacra; votiæ quoque tabellæ miraculorum ibi editorum certissima argumenta.

Odor

Odor ex eius sepulchro iucundè spirat.

MVlier quædam clarissimis natalibus, abundans pietate magis, quàm diuitijs, vna ex his, quæ Templum nostrum frequentant: hæc vbi inter initia obitus Philippi propter eius sepulchrum oraret, odorem inde confestim suauiter, iucundèque spirantem sensit, quo mirificè recreata, cum secum ipsa cogitaret, vnde is manare posset, comperit tãdem stupore attonita (quòd nullus ibi flos erat, nullaque res, quæ tanto halaret odore) è Philippi corpore nullis vnguentis delibuto, aut balsamo condito effluere. Erat suauitas odorum, qui afflantur è floribus, rosis, violis, & id genus alijs: verùm, quæ hanc rē iurata narravit, Iulia Ursina fuit, femina sublimium appetens: noua Paula videbatur, tanta flagrans charitate in pauperes, vt eos sibi tuendos susceperit, vel cum periculo valetudinis:

*Ex Sancto-
rum corpo-
ribus, atq;
sepulcris
mirã fre-
quenter o-
doris iucun-
ditatem
emanare
solitã gra-
uissimi au-
ctores me-
moria præ-
didere. Vi-
deat lector
S. Hiero-
nymum in
Hilarione,
Angradũ
monachũ
apud Sur-
tom. 1. in S.
Ansberto
Episcopo,
Isonẽ mo-
nachum
in S. Oth-
maro lib. 2
c. 6. apud
Surium
tom. 6.*

Vitalib. 3.

Ee 2

eos

*Egiluardū
in S. Bur-
chardo E-
piscopo lib.
2. c. 2. Hil-
degardē in
Disibodo
Episc. apud
eundem
Sur. tom 4
Osbertū in
Dūstano.
Theodori
cum in S.
Dominico
lib. 5. c. 6
Ioannem
Papā hoc
nomine Vi-
gesimum
secundum
in literis
canoniz-
ationis S.
Thoma A-
quinatis
Ioannem
Brugma-
num in S.
Lyduinge
p. 3. c. 12. de
alijs Sactis
Suis idem
etiā frequē-
ter inue-
nies.*

eos illa progressus in spiritu fecerat, ut mirabilis omnibus appareret: hæc tandem vocata à sponso supremum diem expleuit mense Septēbri, anno millesimo quingentesimo nonagesimo octauo. sed hæc summatim, raptimque de tanta femina enarrasse, etsi historiæ satis est, animo non est satis. quid aliud? quid quæso effusi odoris suauitas indicauit, nisi illud corpus ab omni turpitudine, & corruptela dum viueret, abhorruisse?

Hoc vero non silendum, Philippi obitum, qui tribus ante contigerat diebus, cum vir quidam præstanti nobilitate in ipso Beati viri cubiculo insolabiliter lamētaretur iam nondum quadrans horæ abierat, cum ingenti se lætitia perfundi sensit: quamobrem ex magno luctu in magnum gaudium versus alacer inde, lætusque discessit.

Idem vir cum magnis premeretur curis, quòd rem nescio quā per-

magnā

magnam, ac maximi consilij, quam agebat, conficere non poterat, Philippi sepulchrum adiit, pectus monumento admouit: nec frustra; eam enim intus vim caloris, eosque affectus sentire cœpit, quos ex amplexibus Beati Patris, cum ille viueret, percipiebat, à membris omnibus sudoris copia manante: neque hic stetit res: omni illa formidine specitius liberatur, reique exitus qui optabatur, contigit.

Nec desunt ex externis, qui ex eo solùm quòd eius sepulchrum inuisunt, insolita quadam lætitia, ac voluptate afficiantur, fluentibus lacrymis non tristitiæ indicibus, sed pietatis.

Claudium Nerium ex pedibus, renibusque laborantem sanat.

Claudius Nerius aliquo post Beati viri obitum spatio temporis ex renibus, seu ex lateribus ad dextrum latus grauissimè duos iam

Rem totam Claudius eiusque consux & filij publico te-

Vitæ lib. 3.

Ee 3

men-

*Simonio
confirma-
uerunt.*

menses laborauerat : is erat dolor, qui intenderetur quotidie , eoque eger adeò miserè conficiebatur, vt si contigisset eum necessitate aliqua moueri, doloris magnitudine victus vociferari ad dolorem vtcumq; leniendum cogeretur.

Accessit interim morbo nouus dolor, veteri manente; Nerius enim sinistro genu laborare acriter cœpit: recens ortum dolorem cum ad tres , quatuorue horas sustinisset, veritus ne si ita incresceret , eum somno priuaret, vt antiquior dolor, ex quo paucis antea actis diebus in articulis sinistrae manus laborauerat, humana ope desperata vertit se ad diuinam; vterque. n. dolor vehemens vrgebat. ergo vt velum capitis lineum Beati Patris, & thecam, in quam non nihil ex eius capillis inclusum erat , affectis admouit partibus, extemplò toto discusso dolore sanatur.

Interea Nerius accepti benefi-

cij

cij memor miraculum postero die omnibus ad eum confluentibus amicis narrat: sed cum non deessent, qui dicerent id naturę viribus contingere potuisse, vel fortè etiam contigisse; Dei permisso factum est, vt postero die nouo dolore opprimeretur (insidebat is in dextero genu) prioribus æquè vehemens: tum Nerius quò facilius agnosceret diuina vi antiquiores abijisse, nō ope humana, recenti fortiter resistere cogitat, eumque ad vesperum sustinere constituit: affectæ parti B. Philippi reliquias imponere planè recusat; experientia enim didicerat, eiusmodi dolores quò magis dies in vesperū inclinat, hoc vehemētiores fieri, atque acutiores: sed cum nocte aduentante is dolor, cui tumor accesserat, augetur mirificè, tātusq; iam esset, quantum sustinere vix posset, suspicatus ne noua iterū premeretur vigilia, eodem remedio ad morbum depellendū vti statuit:

Vitæ lib. 3.

Ee 4

quod

quod dum faceret, extemplo totus
is dolor, totusque tumor euanuit:
ita gemino miraculo Nerij, eiusque
domesticorum duplicata lætitia, &
Philippi sanctimonia dilucidius est
comprobata.

*Fratrem Simonem è Capucinorum fami-
lia sacerdotem utroque brachio ca-
ptum liberat.*

FRATER Simon ex brachijs ad de-
cē menses laborabat, cuius mor-
bi origo ex frigore erat; mali autem
adeò misera conditio, vt æger non
modò manus post tergum flectere,
sed ne vix quidem sublimè attolle-
re posset: salutarem hostiam, rem
diuinam cum faceret, non nisi ma-
gno labore attollebat: sacerdotali-
bus indumentis ad Missæ sacrificiū
nisi aliena ope adiutus se induere
haud poterat. hæc dolor, & is qui-
dem grauissimus sequebatur, qui
vrgebat assiduè; sed in sinistro bra-
chio, quod magis affectum erat, ve-
hementior sentiebatur; hæc enim

*Eius rei
oculati, iu-
ratisq; te-
stes qua-
tuor.*

pars

pars adeo vitiosa erat, vt capiti vel eius perfricandi studio admouere nō posset: Ventum erat ad medicamēta, sed morbo nullum ex multis vnquam profuit.

Cumque res in deterius procederet, venit æger Superiorum iussu Romam, Iunio mense, anno millesimo quingentesimo nonagesimo quinto: ibi Philippi morte, quæ modò secuta fuerat, eiusque miraculis cognitis, plurimū in Beati viri benignitate spei reponens Montē Zazarā germanū suum, qui ex Philippi alumnis erat, rogat, vt si quid ex B. viri vestibus superesset, quod vitiosis membris imponeret, cōmodare non grauaretur: his ille commotus aliquot è Philippi capillis, atq, frustum telæ eiusdem cruore delibutū præbet; ipse venerabundus accipit: tum Roma nullo ad morbū adhibito medicamēto egressus, ad Oppidū Campanianum venit, vbi quodam die humanis remedijs iam missis,

a
Miracula
sapè ex
consimili-
bus potio-
nibus cõti-
gisse scri-
ptores gra-
uissimi edo-
cent. Vide
Gregorium
Turonen.
de gloria
martyrum
l. 1. c. 31. &
l. 2. c. 5. itē
de miracu-
lis S. Mar-
tini l. 2. c. 1.
39. 51. 52.
& l. 3. c. 12.
43. & l. 4.
c. 9. 28. 37.
& 42. lege
in super
Stephanū
Abbatem
Leodien-
sē l. 3. c. 12.
S. Madoal-
di episcopi
Treuerēsis
c. 11. 12.

quòd morbo nihil proficerent, ad B. opem confugere statuit: verum quo facilius voti compos efficeretur, decreuit postero die, peccatis primùm cõfessione patefactis, tum sacro peracto Deum id vnum enixè rogare, Philippi serui sui meritis sanitatem restitueret. Insequenti die reuersus absoluto sacrificio in cubiculum sumptis mox aliquot è Philippi capillis, eisque minutatim conscissis, & aquæ mixtis, humi prosternit sese, vbi recitans primùm ad Christi imaginem orationem Dominicam, Angelicamque salutationem, deinde signo crucis poculum signans, ad extremum hoc Beatum Patrem intimè, atq; ex animo precatur, eum à se dolorem expellat: precibus adiicit votum, si impetret sibi corporis sanitatem, se perpetuò eius peruigilio ieiunium seruaturū: supplicatione completa poculum fiduciæ plenus in manus sumit, ori admouet, ebibit, sanatur, vtrumque

brachi-

brachium facili negotio mouet, ad
tergum flectit, plicat, extendit; dex-
terum planè persanatum sentit, si-
nistrum quoque impensè iam læsū
ad vsus promouet suos, quo vult,
flectit, quocunque vertit, sequitur,
sed ita, vt leui quodam: a eoque per-
breui dolore premeretur, quem de-
mum ille eodē remedio vsus haud
multò post ab eo planè expulit. Si-
mon igitur tanto beneficio lætus,
gratiis primùm Deo, Beatoq; Phi-
lippo impense actis, rem omnem
amicis enarrat, semel atque iterum
expertam B. viri opem laudibus ex-
tollit, vulgatum inde miraculum,
multorumq; sermonibus celebra-
tum: per eam occasionem Philippi
religio augeri cœpta est, in diesq; re-
centium miraculorum occasione
augetur, perpetuòque augebitur:
lic enim honorabitur quem-
cunque Rex voluerit
honorare.

*Aegros fre-
quenter nō
toto eximi
morbo Vi-
dere est in
Gregorio
Turonēsi
li. 2. de mi-
raculis S.
Martini c.
45 & in
rebus gestis
S. Lugduni
li. 2. c. 7.
apud Sur-
tom. 2. lege
præterea
Rutilium
Benzonū
de anno lu-
bilei l. 1. c.
49. idē sape
apud au-
ctores ma-
gni nomi-
nis quisq;
per se facili
negotio re-
perire po-
terit.*

Marcum

*Marcum Antonium Maffam periculose
agrotantem pristina restituit fir-
mitati.*

*Id totum
ipse met pu-
blico testi-
monio co-
firmavit.*

MArcus Antonius Maffa vir dū
viueret, ob vitæ integritatem,
rerumq; peritiam omnibus notus,
carusque, tertio Non. August. eo-
dem anno millesimo quingentesi-
mo nonagesimo quinto ilium dolo-
re corripitur, quorum initium ex
calculis erat. Nocte quadam dolori-
bus incrementibus in eum locum
deductus est, vt ne quicquam non
modò tantum, sed ne tātulum qui-
dem quietis capere posset: remedi-
um nullum morbo proficiebat: vo-
mitus, & calor, qui eidem hoc mor-
bi genere affecto pars sanitatis esse
consueuerant, nihil proderant, ni-
hilque adiuuabant.

Interea doloris vehementia de-
fatigatus, infirmis viribus, medico-
rum remedijs frustra tentatis, in le-
cto post sextam horam collocat se-

se: Beati

se: Beati Philippi, in quo vno omnē suæ curationis spem reposuerat, implorat opem; nec mora; precibus vbi insistit, mox leui quodam, ac dulci somno corripitur: dormijt ad horam, excito calculus; qui phaseli magnitudinem expleret, exijt: erat is paulò maior quàm quiuis alius, qui ante id tempus exciderat: rei exitum tam celerem miratur Massa, & hoc maior eum cœpit admiratio; quòd dum ei contingebat ex calculo laborare, calculus quamquam hoc ipso minor, tamen cum à renibus diuellebatur, hominē plus duobus diebus excrucians ad vesicam tandem descendebat, ex quo & calida, atque acris vrina, & vesicæ inflammatio fiebat, tum demum duobus, vel tribus elapsis diebus is calculus exhibat.

Idem cum pridie Non. August. eiusdem hebdomadæ absoluto sacrificio poculum aquæ frigidæ ieiun^o exhausisset, eo poto, horrore primū,

mū,

mum, deinde pestilenti febre, cui continens somnus, ληθαργον Græci nominant, accesserat, premi cœpit: fuit morbi initium luna crescente: illud præterea ægrum à periculo non abesse indicabat, quòd neque vomitu, neque alui ductione, neque alio modo, vi somni, qua opprimebatur, capitisque dolore, quo afflictabatur, se vel minimum leuari sētiebat.

Interea cum de medicorum consilio sanguinem sibi incisa vena detrahi pateretur, nec ea missio sanguinis quicquam prodesset, de eius vita ab ipsis medicis dubitari cœptum est, quandoquidem æger natura non siccus, sed succi plenus erat. Nocte aduentante confugiens Massa ad Philippi opem tale mox vidit insomnium.

In quadam sibi domo esse videbatur, quæ incendio absumeretur, & in ea homines cernere, qui ad ipsam euertendam, disturbandāq;

omni

omni conatu incumberent: dumque ea demolitio fieret, duo secum esse, qui cum fuga (quòd fortes viribus essent) sese præsentì periculo eximere studerent, derepentè à par-
ruentis muri opprimi: tum his ille perterritus moriundum sibi esse firmiter credere, animoque præ ægritudine anxius, quid hac de re consilij caperet, nescire.

Ergo dolore, mæstitiaque oppresso adest Philippus, qui quasi iuvenes, qui domum demoliebantur, increparet, clamare cœpit: saluate Maffam, saluate Maffam, bis eadem iterans verba: nec frustra; is enim illico ab eo periculo sanum, incolumemque se extrahi vidit, atque verum fuisse visum euentus edocuit: postero enim die febris, morbi que reliqujs, quæ vel excussa febris manere solent ad aliquot dies, liberatur omnino, pristinas vires sibi reditas sentit: mox sanus, ac vegetus exilit è lecto. Medici verò haud
ignari

ignari quàm periculosè Massa egrotasset, eum mirabiliter conualuisse confirmarunt.

Massa interim beneficij haud immeritor ad sepulchrum B. Patris ad vota reddenda venit, gratijsq; Deo, Beatoque Philippo impensè actis, sepulchro primus pictam tabellam hac inscriptione notatam affixit.

I. C. R.

B. PHILIPPO LIBERATO-
ri suo M. Ant. Massa Presbyt.
Salernit. Non. August.
M.D.XCV.

CVm me febris vehementissimã inuasisset, videbatur noctu in domo ruina, & incendio conclusus, nullum habens euadendi diffugium: duo, qui videbantur mecum esse, fuga sibi consulentes à pariete oppressi mortui sunt. Dũ sic metu perterritus mortem expectarem, vidi, & audiui B. Philippum iteratò præ-

cipien-

ipientem ijs, qui domum disijcie-
bant his verbis: saluate Abbatem:
postridie reliquit me febris, quod
illius meritis, & precibus acceptum
ferens testatum esse volui hac ta-
bella in nomine Patris, & filij, & Spi-
ritus Sancti, & ad honorem eiusdē
B. Philippi: Amen.

Aegros sanat.

Rodulphus Siluestrius medici-
næ scientia florens grauiſſimis
improvisò iii. Id. Aug stomachi do-
loribus, aliisque sæuis symptomati-
bus oppressus, cum à medicamen-
tis præsidium nullum haberet, ab
aliis rebus id petendum esse censer:
itaque memor in ipso periculo Bea-
ti Patris (salus enim in angusto iam
erat) eius opem fidenter implorat:
Quo peracto melius confestim ha-
buit, dulcique mox somno corre-
ptus ad vnam & dimidiatam horā
dormijt: experrectus omni eo mor-
bo liberum se sensit: Tum B. Patris

*Eam rem
is ipse Ro-
dulphus
sacramen-
to testifica-
tus est.*

Vitæ lib. 3.

Ff

sepul-

sepulchrum venerabundus inuisens votiuam tabellam hac inscriptione notatam inibi appendit, miraculi ad posteros certissimum indicium.

Dum varijs, sæuisq; symptomatibus mori me sentio, implorato B. Philippi auxilio placidus somnus me arripuit, & statim conualui.

Eo ipso anno Hieronymus Pamphilius Rotæ Auditor in morbum delabitur; morbū dolor capitis adeo vehemens secutus est, vt vix æger mentis suæ esset: sed cum is velū capitis B. Philippi capiti suo imponeret, diuinitus factum est, vt omnem morbum à se continuò abigerit.

Iuuenem peccati periculo liberat.

Huius rei iuratus testis est ipsemet. Hieronymus Pamphilius.

Eam rem ille ipse, cui accidit, iuraturando testificatus est.

Illud quoq; pro non leui miraculo habitum. Quidam adolescens Stefanus hoc ipso anno, Augusto itidem mense cum impudicæ femine domum præteriens ad eam vocatus accessisset, ab illaque ad flagitiū

im-

impelleretur; ancipiti cura distra-
ctus quò se verteret, nesciret, assen-
tiri turpe ducens, dissentiri pericu-
losum; prope iã erat, vt laberetur, ni
B. Philippus succurrisset, cuius cum
capillos, linteique frustulum in the-
cam inclusum haberet ad collum,
statim pectus percuti sentit, cor
comprimi, simulque audit Philippi
vocem; Vide quid agas: abi hinc, ne
te perdas. Quibus ille non dubijs
opitulantis sibi Patris permotus in-
dicijs impetu facto è feminæ mani-
bus elabatur: quod omne adolescens
Philippi (vt par erat) acceptum re-
ferens charitati, votiuam tabellam
sepulchro, quæ illic inspicitur, & e-
uitati periculi memoriam, & insi-
gne tanti miraculi monumentum
dedicauit.

Febrim pellit.

Eodem anno, Septembri in-
eunte, femina Primaria Isabel-
la Priorata noctu lenta febrì corripit.

*Eam rem
testes
quatuor*

Vitalib. 3.

Ff 2

tur.

*sacramen-
te confir-
runt.*

tur: febris eiusmodi erat, ut inten-
deretur assidue: ad febrim grauissi-
mus capitis dolor accessit, qualem
nunquam antea sustinuerat, incre-
uitque usque eò, ut parum abfuerit,
quin delirium mouerit. Ergo ubi
eius domestici ægram deterius ha-
bentem aduertunt, alia experiri re-
media statuunt; itaque hora tertia
noctis, reliquariam thecam, in qua
frustum talæ B. Patris sanguine im-
butum inclusum erat, clam subij-
ciunt capiti bono dolo, id siquidem
præsentissimum auxilium ægræ mu-
lieri fit, placido namque illa mox so-
mno corripitur, exudat, manèque
omnem morbum à se penitus di-
fcessisse comperit, Deo, ipsique B.
Philippo propter Deum gratias a-
git, à quo se beneficium accepisse
lætabatur.

*Id ipsa,
duoque a-
lij testes
oculati sa-
cramento
narrarunt*

Eodem anno, ac mense Eugeniã
Mansuetam febris lecto affixerat:
Dum æstu terreretur vehementi,
iubet sibi afferri aquam: allatam ta-

læfru-

læ frusto Beati viri in eam iniecto v-
bi exhaust, febris extincta est.

*Drusillam præcipiti ruina ex altissimo loco
periclitantem ab interitu liberat.*

HOc etiam anno Septembr. ver-
tente Drusilla Pocarìa cum
linceas vestes, quas aqua mundaue-
rat, radijs solis exiccandas obijce-
ret, casu factũ est, vt ex altissimo lo-
co præceps ruens quam grauissimè
corpus offenderit: erat altitudo lo-
ci vnde exciderat, passuum circi-
ter sex & viginti: pauimentum, in
quod descenderat, lateribus in lon-
gitudinem stratum vetustate iam
temporis magna ex parte exesum,
atque consumptum: ad vltima iam
ventum esse testabantur, collisum,
fractumque caput; dexter oculus
ita affectus, vt opinarentur omnes, si
ex morbo femina euasisset, quod
credebatur à nemine, ab eo prorsus
destituendam fore; isque oculus lo-
co suo non erat: Idem præterea in-

*Totam rē
sex ocula-
ti testes iu-
reiuando
firmarūt,
in quibus
est chirur-
gus, qui fe-
minam
curabat.*

dicabant nares fractæ, collisæque, sanguis multus, qui assiduè ex ore ferebatur, quique cohiberi non poterat: maxillæ nimis intumefactæ: labrum inferius scissum; inter cadendum enim duo acceperat vulnera, vnum in labro, de quo dicimus, ad mentum, dentesque procedens: alterum in sinistra manus interiore parte, volam dicimus: dentes demum, quod nec omittendum videtur, propter ictum mouebantur omnes, periculum erat, ne exciderent, & is erat miseræ mulieris miserrimus status, quæ vbi vestigio fallente præceps ruit, pro mortua notorū, propinquorumque manibus confestim sublata, in suum cubiculum prope re delata est, lectuloque confracto corpore collocata, vbi vix semiuiuens propter morbi vim non audiebat, non videbat, non loquebatur: iamq; fama de eius morte per vicinam ferebatur, quasi præcipitio extincta foret.

Verum

Verùm quo tempore id contigit Antonius Fantinus Feantinus eiusdem maritus domo aberat. Huius itaque rei tripido nuncio excitus ad sepulchrum Beati Philippi aduolat, ibi positis genibus oculos, manusque tollit in cælum, lacrymarum plenus enixè B. Patrem inuocat, votum precibus miscet, se pietam tabellam ad eius sepulchrum allaturum miraculi ad posteros monumentum, si seruet eam, quam nulla ars humana seruare possit; supplicatione deinde completa, domum venit charissimam coniugem morti proximam reperit. Interim aduocatur medicus, cui Antonio Franco nomen erat; is feminæ statum contemplatus actum mox de illa esse proclamat; desperata eius salute vulnera ne nouo dolore feminam fatigaret (quod utique opus fuisset) nequaquam fuit; ad fissum labrum solo oui albo; ad manum verò nullo prorsus medicamento; ad

oculum emplastro, quod album le-
ne medici vocant, vsus est, atque his
medicamentis feminæ succurrit,
quòd mortuam eam crederet, sic
Domino opinor, permittēte, vt ser-
uū sui Philippi gloriā palàm faceret.

Consueuerat vir eius Beati viri se-
pulchrum vxoris vicē sollicitus quo-
tidie frequentare, ibi illius auxilium
implorare, lacrymas vbertim flere;
nec sua illum frustrata fides: quodā
enim die eo orante Philippus mori-
bundæ coniugi derepentē occurrit,
cuius illa aduentu ingenti cōfestim
lætitia perfusa, eius opem venerabū-
da implorat; tum ille mundum su-
darium, quod ei vsui erat, in ma-
nus sumit, ori admouet, sensim fau-
cibus immittit, indeque paulò post
sanguine, sanieq; aspersum extrahit,
& hæc dum faceret; mitte, dicebat,
timorem; non enim hic morbus vi-
tam tibi hauriet. nec mora: ab eius
mox capite, facieque omne vitium,
omnisque ægrotatio abijt

Cæte.

Cæterum viro eius aduentante, vt coniugem inuiferet, Beatus Pater repente ex oculis abiit, qua ex re tristis effecta mulier, quòd sperabat omnem morbum, si ille non abiisset, depulsum iri, lacrymis se dedit: lacrymantem rogat Antonius quid sit, quòd ploret; cui illa, ignoscat tibi Deus: ni venisses, omnè à me morbum depulisset Beatus Philippus: ex quo enim in cubiculū ad me ingredi tentasti, ipse continuo sublimis abiit: visum enarrat, miraculum exponit: venit interim medicus, qui scissum labrum vt nullo medicamēto consolidatum videt, inter miracula id referendum profitetur.

Feminæ deinde sinistrum genu, quòd esset illustrius miraculum, vsque eò intumuit, vt panis pergrandis magnitudinē expleret: id chirurgus ferramento cum aperire decerneret, quòd saniei plenum tactu sentiretur, perterrefacta mulier eam incisuram in posterum

Sanctos viros aegris fecisse medicinam auctor est, Et alios prætereā,

Vitalib. 3.

Ff 5

diem

*Georgius
monachus
in Vita S.
Theodori
Sicota: nō
ab similes
præterea
modos in
ijsdem sa-
nandis re-
peries apud
præclaros
scriptores:
Vide aucto-
rem libri
de miracu-
lis S. Ste-
phani,
qui Euodij
nomine
circūfertur
lib. 1. c. 11.
Et l. 2. c. 2.
item Gre-
gorium
Turon. de
miraculis
S. Martini
lib. 2. c. 31. Et
41.*

diem differri impetrat. Itaque insequenti nocte Beatum Philippum quàm suppliciter potest, inuocat, imploratque, vt sibi opem ferat. Oranti, vigilantique se iterum offert cœlesti emicans luce: emplastrum affectæ parti impositum aufert, timorem abigit: genu ad pristinum statum reducit. Drusilla vbi eam partem per sanatam videt, virum suum in clamat, illuc vt properet, eximium, illustreque miraculum visurum rogat: Deo, Beatoque Philippo gratias, quas potest maximas, refert: medico qui illucescente die ea mente accesserat, vt tumentis parti foramen faceret, ex quo sanies exiret, incide, inquit, perfora, scinde, fac quod vis, nullum mihi vitium in genu est. His ille auditis vitiosam modò partem perlustrat oculis, explorat manu, tactu, oculisque per sanatam comperiens veteri miraculo nouum miraculum adiectum esse admirabundus proclamat.

Tum

Tum cupida mulier exiliendi è lectulo rogat iterum B. Philippum, vt sibi subuentum esse velit. Nec de spe decedit; vigilantique namque iterũ sese obtulit videndum (tanta autem affirmabat mulier pulchritudine esse, vt nulla species ne excogitari quidem posset ornatior) eiusq; mēbra manu prehensa extendit: à capite, scapulisq; initium facit: quo peracto ex oculis elabatur: Tum Drusilla die iam illucescente gratulabunda surgit è lecto: obortis præ gaudio lacrymis nullum B. Patri gratias agendi modum facit. Continuauit is morbus minus quàm decem dies.

Virginem Flammendam pedibus propè captam sanat.

Flammetta Nannonia (id feminae cognomen) quintũ & quinquagesimum annum agens in itinere cum esset vehiculi cuiusdam impetu ad terrã impellitur: cūq; inde

*Totam rē
Caesar
Card. Baronius, qui
agra confessionem
olim audi-*

surgere

*re solutus
erat sacra-
mento te-
stificatus
est: idemq;
fecere alij.*

surgere non posset, ex pedibus alter à vehiculi rotis comprimitur: qui primùm intumuit: tumori deinde ingens protinùs dolor accessit: pedibus consistere cum non posset, in lectulo collocatur; adhibentur medici, varijs medicamentorum generibus pars dolens fouetur: sed frustra omnia; is enim locus non dolores modò habebat, punctionesque continuas, sed confractionem etiã, neruorumque infirmitatem.

Interea cum id malum ad menses fere vndecim sustinuisset, diuinitus tandem hoc anno, Octobri mense impelli se sensit, vt si ex morbo euadere cuperet, voti uã Beato Philippo tabellam voueret eiusque, ac Deiparæ Virginis preces efflagitaret. Voto nuncupato pristinam ex templò membrorum firmitatem recuperat, gressum recipit, pedem argenteum apud B. viri sepulchrũ tanti miraculi argumentum suspendit.

Infan-

Infantem mortuum ad vitam reuocat.

EO ipso anno, Octob. vertente, Catharina Lottia Mediolanen. vterum ad octo iam mēses cum gēreret, grauiſſimum in morbum incidit: erat is pleuritis acutiſſima: vis morbi in muliere, quæ ad deſperationem laborare iam cœperat, illud effecit, vt partus doloribus tempore non ſuo occupata fetum mortuum effuderit. In infante omnia cernebantur vita functi ſigna. Obſtetrici, quæ parienti opem tulit, peritiſſima habebatur, quippe quæ ad quinque & triginta annos adiuuandis ex partu laborantibus operam dederat: remediis, ſi qua erant, fetui ſuccurritur; ſed fruſtra omnia.

Ergo cū nihil omnia auxilia proficerent (mortuum enim ad vitam reuocare nullum medicamentum poteſt) obſtetrici vnicum occurrit remedium, vt relicta humana ope, ad diuinam confugiat: Sanctiſſimã

itaq;

*Eius rei iu-
rati teſtes
quinque.*

a
 Consimile
 prorsus re
 narrat au-
 ctor libri
 de miracu-
 lis sancti
 Stephani
 lib. 1. c. 15.
 S. Augu-
 stinus ser-
 mone de di-
 uersis 32. 33
 Vide S. An-
 toninum
 histor. p. 3.
 tit. 23. c. 7.
 §. 14. & de-
 mum Ioan-
 nem Papam
 XXII. in li-
 teris Apo-
 stolicis S.
 Ludouici
 Tolosani
 in Sanctos
 relationem
 cōtinenti-
 bus, apud
 Sur. tom. 4.

itaque Dei Matrem in clamat; votū
 facit: sed cum eius preces non audi-
 rentur, venit ei in mentem Beatus
 Philippus, quem his mox verbis ap-
 pellare cœpit; O Beate Philippe! tu
 quæso Sanctissimam Dei Parentem
 roga, vt hunc à mortuis excitet in-
 fantem, quò a Baptismo ablui possit,
 ne perpetuo pereat. Tum aliquot
 Beati viri capillis admotis, exem-
 plò mortuus infans redit ad vitam,
 qui mox baptizatus Ioannis Petri
 nomine honestatur; demum primo
 & vigesimo ætatis die morbo sub-
 latus, è terris in cælum abiit, cuius
 mater Catharina iam quinto à partu
 die obierat.

Virginem insanabili morbo liberat.

HOC item anno virgini religio-
 sissimæ (cuius nomen suppri-
 mitur, quòd ipsa suppressum voluit)
 plus quinque & quadraginta annos
 natæ tumor sublimè serpens in al-
 tera è mammillis oritur. Fuit is ini-
 tio ad nucis magnitudinē, sed quo-

tidie

tidie deinceps non sine virginis dolore increfcens induruit, iamq; durities in dolente parte, dolorq; affiduus sentiebatur.

Hæc porrò quamuis illa pateretur, attamen de curando morbo nihil cogitare videbatur. Sustinuerat illum ad sex iam menses: dolores in singulos dies augeri, tumorem con- crefcere, extendiq; aduertebat, sed tamen, vel quòd verecundabatur affectam partem medico ostendere, vel quòd timebat, ne præ morbi fœditate fugeretur ab omnibus, morbum aperire diem ex die differebat.

Ad vltimum morbo affiduos dolores, eosque grauiffimos in mam- milla mouente, incerta quid con- filij caperet, sacerdoti, quò ad con- fessiones vtebatur, rem totam aperit: qua ille cognita virginem mox hortatur si faluti suæ consultū velit, tumidā partem medico ostēdat: sed cum verba in vētum iacerentur, vt- pote quæ haud induci posset, vt

medi-

a
Rem simili-
lem de S.
Macrina
narrat
Magnus
Gregorius
Nyssenus
in eius
Vita.

medicis præ verecundia^a læsam partem detegeret; recordatus ille lintei Beati Philippi sanguine imbuti, quod penes se habebat, id ægræ pro medicamento donat: nec id frustra; vixdum planè virgo dolenti parti acceptum pignus admouit, cum repente habere melius cœpit.

Nocte deinde insequenti obrulit sese illi in prima quiete cœlesti specie Philippus, qui affectam iacentis partem manu contrectans, leniterq; perfricans repente sanauit; inter perfricandum his vsus verbis: ne timeas, nihil hic est morbi (erant hæc ea ipsa verba, quæ ille frequentius cum viueret, in ore habebat) deinceps, vt pietatem ardentius sequatur, monēs ex oculis elabatur. Haud vanum fuisse visum rei ostendit euentus: Virgo è somno euigilās mām illam planè persanatam cōperit, læta è lectulo exiit, pictamq; tabellam ad eius sepulchrum miraculi testem appendi fecit.

Virum

*Virum nobilitate præstanti ægritudine
detentum sanat.*

Claudius Rangonus nunc Placentiæ episcopus cum eodem anno in continentem febrim incidisset, quæ duos plus menses hominem tenuerat, à vitæ periculo vacuus non erat: id ubi Iulia Ursina pia femina ægro propinqua cognatione iuncta rescivit, frustulum mox lintei Beati viri sanguine imbuti ad eum mitti curat eo ordine, vt simulatque ad eius deueniat manus, illud statim sibi ad collum alliget: nec sua illam frustrata pietas. Hoc ubi factum, febris illico omnis abiit: incidit ea res in mensem Decembr. cum eiusmodi ægrotationes si ægros non extinguunt, at certe longum tempus habent, neque demum finiuntur, nisi vere, vel autumno.

*Id & ipsa-
met Septi-
mia, eiusq;
mater, ger-
mani, ac
sorores sa-
cramento
testificati
sunt.*

Morbos cuiusq; generis depellit.

ANno salutis millesimo quingē-
tesimo nonagesimo sexto Se-
ptimia Neria ætatis decem anno-
rum, cum Ianuario mense sub ho-
ram noctis tertiam cum Olympiā,
& Faustina sororibus ad ignē esset,
casu euenit, vt Olympiā folles in al-
tum tollente, fistula ferrea illis in-
dita, eaque calida, atque ignita sini-
stri oculi acies eiusdem Septimiæ
non læderetur modò grauissimè,
sed exureretur etiam: neque hic ste-
tit res; in eodem mox oculo, in quo
signa apparebant, quæ certā facerēt
adustionis fidē, vesica nata est, hæc
intolerabilis confestim dolor spas-
mum mouens consequitur; puella
præterea neq; læsum oculum clau-
dere, neq; aciei adustæ vitio eos, qui
circū se erant, cernere poterat; sum-
maq; vi doloris oppressa toto cor-
pore cōtremiscebat. Inter hæc ægræ
mater Clœlia Bonarda quò tātū fi-

liæ

liæ dolorem vtcunque leniret, aquã
rofaceam oui albo mixtam affectæ
parti imponit, sed incassum omnia:
quinimo id erat medicamentum,
vt oculũ etiam rũpere posset. Itaq;
remedijs frustra tentatis, ad alia me-
dicamenta transeundum esse de-
cernitur. Mater primũ lacryma-
bunda positis humi genibus, B. Phi-
lippi opẽ implorat pro filia: precib⁹
adijcit votum, si Septimia amissam
oculi lucem recipiat, votiuam se i-
maginem ex argento fabricatam ad
ipius sepulchrum, miraculi testem
delaturã. sed cũ illa non audiretur,
tum filia doloris magnitudine pro-
pemodum victa ad eundẽ Beatũ vi-
rum per se ipsa confugit, eiusq; auxi-
lium ex animo in ipso impetu dolo-
ris implorat: Beate Philippe, dice-
bat: si tibi cordi non est, hunc à me
morbum propellere, at saltem tãtũ
minue dolorem; tenuerat enim eã
plus tribus horis: tum supplicatio-
ne completa, læso mox oculo ve-

Vitælib. 3.

Gg 2

lum

lum capitis, quod eidem vsui fuerat, admouit easdem iterans voces: nec spes, precesque incassum cecidere: extemplò dolor omnis discutitur, vesica euanescit, oculus ex toto sanatur. Somno mox placido correpta virgo ad lucem dormiuit, manèque experrecta cælum sanis oculis aspexit.

*Hanc rem
prater ipsū
Euangelistam alij
sacramen-
to enun-
ciarunt.*

Euangelista Mariottus eodem anno, ac mense adeò grauius doloribus, febrique iactabatur, vt eum cõquiescere nullo pacto, nec in ipso eubili paterentur: cumque plures dies ita morbo afflictatus iacuisset, doloribusque vltra debitum incrementibus nocte quadam, quòd propinquam mortem non tam timeret, quam expectaret, sacramentis Ecclesiæ sub horam quartam muniri se postulat. Interea vnus ex ijs, qui astabant, miseratione ductus, eum consolando monet, Beato Philippo se commendet: Tum allatum ad eum ex eiusdem Beati viri vesti-

men-

mentis frustulum ipse magno cum sensu pietatis accipit, illoque in partes diuiso partem sibi ad collum appendit, partem minutatim concisam aquæ mixtam ebibit: hausta potione dolores confestim ex toto quiescunt: cibus, qui assumebatur, vt ante non redditur, atque æger ex eo tempore diuinitus confestim sonatur.

Eodem prorsus tempore virgo quædam Deo sacrata Iulia nomine ex lateribus, intestinisque grauissimè laborabat: grauitas morbi ea erat, vt ægra diu, noctuq; torque- retur assidue: ad morbum de medi- corû sententia medicamēta quàm plurima adhibuerat: sed cum non paulum dico, sed ne quicquã prorsus in ea leuamenti esset, vnus è so- roribus admonitu, cum eodem re- medio vta esset, valetudini mox pri- stinæ se restitutam sensit.

Eodem anno, Februario mense Petrus Puteus nostræ Congrega-

Vitæ lib. 3.

Gg 3

tio

*Totam rē
ea ipsa iu-
rejurando
quamquã
non sola
testis ex-
pressit.*

*Degit hæc
Viterbij in
cænobio S.
Maria.*

*Id idem P.
Petrus Pu.*

*tem iura-
tus enar-
rauit.*

tionis sacerdos Panormi cum esset, cōtigit, vt vnus ex ijs Antonius Maria nomine, qui apud Patres domus Panormitanæ domestico opere exercebatur, in ardentem, mortiferam, continentemq; febrim incidit: is singulis diebus eo horrore, stato tempore ad horam opprimebatur, vt toto corpore cōtremesceret, cuius rei causa continebatur sub veste satis multa, eadēq; crura, pedes, totumque corpus eius incalescendi studio contegere opus erat: horrore bene finito ardens, extorrensq; febris deinde sequebatur, qua ille ita vehementer premebatur, vt ardentissima vltra modum siti, ingentiq; circa pectus feruore vrgeretur: cūq; adhibita remedia nihil proficerent, eius vitæ timeri cœptum ab omnibus. Quodam die cum magis etiam quàm ex consuetudine, vehemēti siti conflictari se quereretur, Petro, qui ei affidebat, Beatus Pater occurrit: cuius memoria excitus detonsis

eiuf.

eiusem capillis , quos secum habebat , ad morbi remedium vti cogitat : quod cum faceret , nullis medicamentis protinus æger conualuit.

Hoc ipso itidem anno, Martio mēse Antonio cognomento Parmæ apostema in præcordijs erat cum acutis doloribus: hi tales erant, quales nunquam antea sustinuerat, quique nullam sinebāt eum, neque noctu , neque interdiu capere quietis partem : Apostema medicorum oculis haudquam patebat: suppurationes enim vbi notæ fuerint, eo facilius curantur; contra verò vbi ignotæ, neutiquam medicamentis sanari possunt: morbus medicis ignoratus augebatur quotidie, idoneisque medicamentis non iuabatur: æger malo iam victus suo ad mortem haud dubiam tendebat, sed cū eo assiduè inualescente ad extremum tandē venisset vitę discrimen, capillis Beati Philippi , cuius vim

*Eam rem
prater ipsū
Antonū
duo alij
oculati te-
stes publico
testimonio
confirma-
runt.*

in multis audierat esse salutarem, sic adiutus est, ut dolor nullis remedijs remittere cœperit, ipseque leuius habuit, somnus accessit, & sanatus est.

Lege si libet B. Greg. Turonense de miraculis S. Martini lib. i. c. 32. lib. 2. c. 60. & lib. 4. c. 2.

Verùm biduo nondum planè exacto, nouo rursus dolore, eoque grauissimo premi se sensit, vixque is ad quadrantem horæ mansit, cum apostema, neque à se, neque à medicis deprehensum continuo nullis adhibitis medicamentis erupit; quæ ex re illud factum, ut morbus ex toto quieuerit.

Id ab oculatis, iuratisq; testibus acceptum.

Eodem anno, Aprili mense femina Cornetana, cui Goræ nomen, ad eò acriter totos duos ac triginta menses quartana febre conflictabatur, ut iter ei non esset nisi ab igne ad lectum, & à lecto ad ignem. Huic reliquiaria theca, in quam non nihil è capillis B. Philippi inclusum erat, admota, ipso initio horroris, qui febrim antecedebat, melius confestim fuit: nec abijt is dies, quin ex

roto

toto desierit horror, discesserit febris. Verùm cum multis post diebus magno, continuoque, ac fœdo imbri iter faceret, febri iterum vrgetur; sed eodem remedio ad morbum vbi vtitur, derepentè leuius habuit, breuique post magnis in horas singulas, ac penè momenta virium incrementis plane conuuluit.

Hoc anno, Maio mense Augustinus Cardinalis Cusanus ad sepulchrum Beati viri conuestiendum Attalicam magni pretij vestem donum misit.

Octavius Rositanus Neapolit. eo ipso anno, Iunio ineunte, duos iam menses dysenteria laborabat, ex ea cruor manabat assiduè, aluum nulla medicamèta adstringere poterant; cum dysenteria continens, pestilensque febris erat, hominem miserè dies, noctesque excrucians: signa præterea apparebant in eo, quæ certum interitum indicarent.

*Vide Gregorium Tu-
ronensem
locis supra
citatis.*

*Eam rem
testes sex
oculati pu-
blico testi-
monio con-
firmarunt.*

Interea cum mortem ad horas expectaret, ab amico monetur B Philippi opem impleret: facit ille quod erat iussus: addit ad precem illius se institutum amplexurum, si conualescat: mox aquam, quam eius reliquæ attingerant, bibens morbo confestim idoneum remedium inuenit: expedita lingua proloqui incipit: die insequentibus medicis admirantibus qui fluebat cruor, mansit vis febris remissior; tum breui elapso tempore morbo omni discusso pristinae sanitati restitutus est: viuit is modò Neapoli Congregationi nostræ adscriptus.

Eundem duobus post mensibus intolerabilis penè dolor utriusque herens brachio inuadit: nascebatur is ex duobus erysipelatibus circa brachia consistentibus, morbus ita grauiter urgebat, ut æger nullam quietis partem capere posset; qui ubi eodem remedio utitur, derepentè totum ad se dolorem discutit, somnum capere cœpit: beneficij me-

mor

mor Romam votiuum simulacrum
argenteum ad Beati viri sepulchrū
destinauit.

Eodem anno, octobri ineunte
Catharina Iosephi Castalionis eru-
ditissimi viri filia annum vitæ
nonum, ardentissima repentè, mor-
tiferaque feбри corripitur: ad febrim
accedebat ventris fluxus, pituita,
affiduaque grauedo; ægra præterea
cibum adeò fastidiebat, nihil vt su-
mere omnino posset. Quodã inte-
rim die cum desperata salute iam
esset, per quietem narrauit astitif-
se sibi Sanctissimam Dei Matrem
cui vnus erat comes Philippus, ad
huius enim opem parentes, ipsa-
que confugerant, atque à Deipara
se accepisse, nihil esse quòd medi-
cis crederet, aut quidpiam timeret,
se opem laturam, & intercessione
Beati Philippi morbum depulsu-
ram. Certè sanitas ægræ reddita fi-
dem visi parentibus, domesticif-
que fecit. Puellæ statim leuius fuit,

cibo

cibo refici cœpta est, magnaq; suorum gratulatione melius habebat in dies, breuique pristinae firmitati restitua est.

Eius reitesuratos, oculatosque habemus duos.

Alexander Fulignius eodem anno, Decembri exeunte ex intestinis laborare cū cœpisset (eo enim morbo grauissimè frequenter opprimi se sentit) B. Philippi opem initio morbi implorans omnem à se dolorem, omnemque morbum repente abegit.

Iesu Christi anno
1597

Clem. VIII. Pap. anno
5.6

Alij rem sanantur egroti.

Eam rem hic ipse sacerdos iurando explicuit.

ANno deinde post Christum natum millesimo quingentesimo nonagesimo septimo ineunte Ioan. Baptiste Felici sacerdoti quinque & septuaginta annos nato, dentes dolebāt accerrimè: is porrò dolor eiusmodi est, vt maximis tormentis adnumerari possit: cumque in singula

penè

penè momenta ingrauesceret, gingiuis, dentibusq; sudariolo B. Patris admoto, totus continuò dolor, totusque morbus discutitur.

Hoc etiã anno nobilis vir Marcus Antonius Sanctus cognomento, cum Martio mense, ex pestilenti febre in vitæ periculum incidisset, salute à medicis desperata, noctu aliquot B. Philippi capillis, qui in thecam asseruabantur, sibi ad collum alligatis extemplò melius habere cœpit, vitam in tuto ea ipsa nocte reposuit, quatuor vix intermissis diebus planè conualuit? tum gratijs Deo, Beatoque Patri auidè, impensèque actis voti iam argenteam imaginem, pondere egregiam, Neapoli Romam ad eius sepulchrum voti exoluendi causa mittit.

Eodem anno, pridie kalen. Aprilis Marcellus Laurentius nunc Strongulensis Episcopus adeò vehementibus ilium doloribus repen-

tinò

*Præter ipsiò
Marcellũ
testes duo
oculati, iu-
ratiq; rem
enuncia-
runt.*

nò corripitur, vt sibi ex hac vita, ni
Deus succurrat, migrandum fore
pro certo haberet: cumq; ij dolores
quatuor circiter iam horas hominē
tenuissent, vnus ex domesticis B.
Patrem ei ad memoriam reducit;
commenda te, dicebat, Beato Phi-
lippo, implora Sancti viri auxilium:
haud dubiè aderit tibi opem latu-
rus: Paret ille, Philippum appellat,
sed ne multa; ad eius mox nominis
inuocationem totus is dolor abit,
æger somno corripitur pauloq; post
experrectus (dormierat enim ad
quadrantem horę) grandis calculus
pinæ nucis magnitudinem æquans
exit: Philippi deprecatione, id ille
profitetur, à præsentis periculo vin-
dicatus.

*Id præter
ipsum Fa-
bium duo
alij testes
sacramēto
firmarunt.*

Hoc etiam anno, Maio mense Fa-
bio Apicellæ nobili medico ciui
Neapolitano expedibus laboranti,
ilium dolores accesserant: dolorum
talis erat impetus, vt eum omni
prorsus quiete priuaret: ergo hu-
manis

manis remedijs spretis, vt quæ nihil morbo prodesse Beati Philip-
picapillos affectæ parti admouet;
nec id sanè frustra: Calculus ex-
templò ad vesicam descendit, dolor
omnis euanescit, vrina nullo impe-
dimento redditur, calculo iter pa-
tet, erat is pineæ nucis magnitudi-
nem explens. Quibus ille attonitus
id nō humana arte, sed diuina pror-
sus ope, nempe Beati viri interces-
sione factum esse publico testimo-
nio confirmauit.

Alio deinde tempore, cum eo-
dem dolore de nocte premeretur
eodē vsus remedio illico conualuit.

Hoc ipso anno, extremo Maio ad
sepulchri ornatum Lychnus acces-
sit pensilis ex celato argento affabrè
factus, votiuum donum primariæ
feminæ, cuius nomen quod ipsa la-
tere voluit, silentio præterimus.

Eodem anno, Iulio mense pue-
rulum quatuor annorum, cui Iose-
pho Sermeo est nomē, grauissimus

*Testes tres
iurati ocula-
latisq.*

dolor

dolor cum ardenti febre plures dies occuparat: morbus adeò vehemens, vt ægri salus omnium opinione in periculo esset: tres iam abierant dies, cum præter terna oui lutea nihil in cibum sumpserat; malo interim magis, magisque ingrauescente, propinquæ mortis accedunt indicia, sudor frigidus circa frontem, totius corporis lassitudo, brachiorum, pedumque extensio, oculi clausi, spiritus difficultas, corpus, cui nullus suberat calor: mali etiam morbi testimonium erat, puerulum neque videre, neque loqui. Hæc ubi eius mater aduertit, telæ frustum B. Philippi sanguine imbutum ei animam fermè agenti imponit: nec mora; puerulus confestim oculos aperit, matrē clara voce in clamat: è lectulo sanus, vegetusque exilit; cibum petit; pannis se induit; domum solus in ambulat, matre, patre, aliisque, qui aderant obstupescens, ac lacrymantibus gaudio.

Hoc

Hoc etiam anno Hortensia Le-
lia febrī continenti, increscente-
que assidue, ac grauissimis stomachi
doloribus Augusto mense laborans,
vt vidit febrim non modò medica-
mentis non finiri, sed ne vix quic-
quam eius remitti, ad morbi reme-
dium capillis B. Patris vt in animū
inducit: ergo illis sibi admotis, do-
loribus continuo leuari cœpit: neq;
hic stetit res; febris eodē die ex to-
to desijt: misit tum Romā, vt quæ ex-
tra Urbem domicilium habet, qui
sepulchro B. Patris ad miraculi te-
stimonium votiuam sui imaginem
affigeret.

*Eis res
iuratos oc-
culatosque
testes ha-
bemus.*

Iesu Christi anno
1598.99

Clem. VIII. Pap. anno
7.8

Archangela Ancaiana sanitati restituta.

Quotidiana, atq; perniciofa fe-
bris Archangelam Ancaianam
virginem Deo Spoleti sacram in S.
Catharinæ cœnobio quinque totos
annos occupauerat; cumque duo-

*Testes octo
iurati, ocu-
latique, &
in ijs vnus
est medi-
cus qui a-
gram cu-
rabat.*

Vitæ lib. 3.

Hh

bus

bus vltimis annis ex quotidiana, quę
statis horis accedebat, continens fa-
cta esset, atque assiduę incretceret,
medicis, remedijsque nihil profi-
cientibus Marię Magdalenę Vrsi-
nę è prima nobilitate femine literis
monetur, vt Philippi opem implo-
ret: Id vbi illa aggreditur, confestim
medicis admirantibus toto eo mor-
bo eximitur: Incidit ea res in diem
decimum nonum kal. Septembres,
anno à Virginis Partu millesimo
quingētesimo nonagesimo octauo:
Porro Maria Magdalena, cuius fe-
cimur mentionem, illa ipsa est, quę
Lælius Anguillara clarissimus vir
oppidi, cui Cerio nomen, dominus,
thalami consortem habuit, quę, eo-
dem Lælio vita functo, monasticam
vitam amplecti maluit, quàm diu-
tius, vtpote Christo inseruiendi a-
uida, in sæculo manere: ergo insti-
tutum S. Dominici sibi eligens,
Regum se maximo consecrauit,
constructoque Romę in Quirinali

cœno-

cœnobio, religiosam ibi vitam Gregorio Decimo tertio Pontifice ducere cœpit. Sed de tanta femina fatigatis, redeamus ad Philippum.

Anno Christi millesimo quingentesimo nonagesimo nono, Iulio mense, eidem virgini Archangelæ superior sinistri oculi palpebra, & inferior, coniunctæque partes, & adiacentes intumuerant. Huic malo illud etiam accessit, ut orta mox inflammatio sinistram oculum rubentem iam sanguine infestaret grauissimè: accersitur medicus; morbo aptantur medicamenta; sed frustra fiunt omnia; quãdoquidem is oculus deterius habebat in dies: ab alijs itaque rebus petendum sibi esse auxilium ægra virgo decernit, id est B. Philippo, conceptaque spe sanitatis eum vesperi orat, ut qua est potestate, & misericordia, medicinam faciat, tum læso oculo eius admouens imaginem cubitum pergit, corripitur somno: expergefacta se planè per-

Testes iidem octo iurati, oculatiq; in quibus est medicus.

fanatam continuò intelligit, toto eo morbo discusso.

Hoc ubi manè medicus, alijque vident, stupore afficiuntur; Archangela interim Philippo, à quo se beneficium accepisse lætabatur, gratias quantas maximas potest, agere non cessat.

Simili beneficio multis in locis affecti non pauci, quibus cum ægrota-
rent grauissimè exigua spe vale-
tudinis, melius est factum, sed non
possumus singula Beati viri miracu-
la recensere. Miracula igitur ad o-
ctoginta silentio præterimus. In
his, vt cætera fileantur, moribun-
dos habemus decem, surdam^a femi-
nam vnã Theodosiam Lucatel-
lem Fauentinam. Iuuenem præte-
rea,^b quem ille dum viueret, ad per-
cipiendam, colendamq; virtutem
adiuuare cupiebat, eum fortasse nõ
audientem monstri horribilis^c aspe-
ctu in illum mirabiliter immissi per-
terrefecit.

Eodem

a
Eius rei
iuratos, o-
culatosq;
testes ha-
bemus.

b
Princeps
Sv totam
rem publi-
co testimo-
nio confir-
mauit.

c
Eadem fe-
cisse Ma-
gnum illi
Simeonõ
Stultum
cognomen-
to, auctor
est Leon-
tius in eius
Vita apud
Sv. tom.
4. c. 31. 63
33.

Eodem anno Alphonſus Vicecomes Ceruiæ Episcopuſ, qui ſubinde in Cardinalium Collegium eſt cooptatus, veſtem hoſericam villoſam, cocineam ex ſpolijs Sinan Turcicæ claſſis Præfecti, opere phrygio ſanè mirabili, floſculis aureis, atque argenteis pulchrè, ſcitèque diſtinctam Philippo donum tulit.

DE BEATI PHILIPPI
VIRTUTIBVS.

 VM ſuperioribus libris de quibuſdam Beati Philippi virtutibus, vt ſeſe occaſio dedit, ſermo habitus ſit, nunc de cæteris curſim dicendum. Ab humilitate igitur initium faciam de qua etſi admiranda prædicantur multa, ex eis tamen ne longitudine ſermonis lectorem tædio afficiam, pauca ſeligam, quibus narretur aliquid.

Humilitas.

Humilitatis studium in eo eximium fuit: hanc perpetuò amavit, hanc amplexus est, hanc constanter tenuit: humilitate virtutes conseruari, contrà ea perdita deperdi, destruiq; omni asseueratione affirmabat; hanc ipsam præterea alijs commendare consueuerat, vt cæterarum caput, fontem, custodè-que virtutum.

De se ipse, suisq; rebus ita abiectè, & demissè sentiebat, vt se mortaliũ omnium infimum putaret: nihil perferebat, audiebatque grauius, quàm se coram laudari, ac sanctum dici, hisque respondere solitum scimus faxit Deus, vt is sim, quem dicitis. O me miserum! Quot virgines, quot rustici homines apud Deum maiorem Philippo gloriam consequentur? nullarum prorsus virium, nulliusque sanctitatis se esse prædicabat. Cum se stipatum ciuiũ agminibus,

nibus,

nibus, cum studijs hominum florētem videret, affici se summo dolore dicebat, quòd excitæ de sua sanctitate hominum opinioni non responderet: quid enim causæ erat, quòd tanto cum animi sensu, ac dolore in illas persæpe voces veræ humilitatis indices irrumperet? Nihil vnquam egi dignum beata vita: sentio me vnum esse ex omnibus Deo ingratiſſimum, & omnes mihi esse ad virtutem, ac pietatem incitamento.

Æger dicere solitus erat; si vita superstes erit, ad meliorem frugem me conuertam: Diuinam potentiã satis mirari non poterat, vt quæ eius opera, cui nullæ, vt dicebat, vnquã fuere vires, ad animorum conuersiones vsa sit.

Congregationis auctore, vt erat, se haudquaquam iactabat: quòd dicebat, hanc Societatem condidi, quòd multos à miserabili errore ad verum saluris iter reuocaui, ne pu-

tetis id mihi tribuendum esse, imo in hoc & meam imbecillitatem magis, & diuinam potentiam agnoscite, quæ villissimi famuli opera, & nihilo (vt ipse aiebat) perfecisset hæc omnia: quod factū est, Deus ipse fecit; nunquam Congregationem instituere mihi in animo fuit.

Rogatus postremo vitæ tēpore, vt Martini instar Dominum in hanc sententiam rogaret; si populo tuo sum necessarius, non recuso laborem: absit à me, confestim respondit, vt ita orem: nō enim is ego sum, qui mortalium saluti prodesse me posse confidam.

Baronio, qui eius confessiones excipiebat, id sibi ex animo dolere dicere solitus erat, quòd tãti ab hominibus fieret; illud adiungens frequentissimè se Dominum rogasse, ne per eū miracula patraret: quòd si aliquod fieri obtigisset, id non sibi, sed fidei illorum, qui experti erant,

acce-

acceptum referendum esse.

Ex hoc ipso fonte sui ipsius despicientia fluxit, qua mirificè in omni vita delectatus est: honores, dignitatesque quàm qui maximè, omni tempore fugit: sciebat enim nullos honores animum satis explere, beatumque efficere: præter paupertatem enim, & sui ipsius despicientiã, rerum omnium contemptum, vitamque priuatam, nihil sibi repererat, quod placeret.

Admiranda quamquam agebat, admirandus tamen videri noluit. Eius rei illud certissimo est argumẽto, quòd magna cum operaretur, stultitiæ simulatione instituto suo tegens sapientiam, hominum plausus subterfugiebat, Apostoli sententiam secutus; Qui vult sapiens esse, stultus fiat. O hominem verè diuinum! qui magis bonus esse, magni Ephrem Syriã imitatus exemplum, quam videri voluit, amavit, omniq; ope contendit.

*1. Corint. 3.
De Ephrẽ
Gregorius
Nyssenus*

Verborum simplicitate delectabatur: composita, blanda, atque aulica verba minimè cupiebat; secum enim sine fuce, more maiorum agi volebat.

Ægrè admodum ferebat, cuiusque ordinis homines etiam infimæ fortis vel aperto capite coram se stare, vel ad manus sibi deosculandas accedere.

Tandem ut ad pauca redeam, ac mittam multa, quæ enarrare possem lectu, scituque dignissima: Hæc firma eius erat intentio, hoc animi propositum, ut non modò amicos externos, sed domesticos etiam seria iocis interdum permiscens, quantum posset, suam celaret sanctimoniam.

Paupertatis amor.

PAupertatem & laicus, & sacerdos perpetuò coluit.

Florentiæ cum esset, magnam rei familiaris iacturam, quam repenti-

num

num incendium abstulerat, constā-
ti animo tulit.

Romam vbi venit, nihil vnquam
neque à suis, neque ab alijs petijt,
paupertate ipsa ad frugem captan-
dam vsus.

Paupertatis demum quanto de-
siderio teneretur, & in adolescentia
significauit in contēnenda auūculi
hæreditate, & in vltimo vite tem-
pore, cum oraret Deum assiduè, ad eū
paupertatis statum ipsum adduce-
ret, vt nummo argenteo egens non
reperiret, qui illi daret: quod tamet-
si consecutus non est, meritum ta-
men eius rei apud Deum, quod ope-
ri respondet, non amisit.

Orandi assiduitas.

PRecationibus intētus ea afficie-
batur voluptate, vt si libitum il-
li fuisset, nunquam ab orandi stu-
dio cessasset: Hinc quod habebat
vacui temporis, totum obsecratio-
nibus impēdebat; quinimo siue sta-
ret,

ret, siue federet, siue inambularet, aut quid aliud ageret domi, forisq; orationi ita deditus erat, vt non solum quicquid in se erat corporis, & cordis, verum etiam operis, & temporis precationi dedicasse videretur.

Orandi assiduitate illud consecutus erat, vt iam pateretur magis diuina quam ageret.

Deo vbi per contemplationem se coniungere volebat, eius amore vulneratus, hominis instar viribus infirmis, lectulo plerumque cogebatur decumbere, facieque ad cœlum versa, & spiritu psallebat, & mente: cumque in meditatione eius exardesceret ignis, totus, vt dictum alibi est, commouebatur, totusque vi flammæ cœlestis incalcescebat. erat eius corporis infirmitas (si diuini Amoris vim imbecillitatem dicere fas est) quæ ex diuino, cœlestique ardore procederet, non virium imbecillitate.

Mos

Mos illi erat vel oratione ad multam noctem protrahere, vel totas etiam noctes infomnes producere.

Loca ab arbitris remota, sublimiaq; vtpote cōtemplationi aptiora libentius incolebat.

Donum lacrymarum.

Lacrymis adeò abundabat, vt in singulas propemodum preces confestim erumperent.

Ex Christi Domini Nostri vitæ, mortisque meditatione tantos percipiebat luctus, quantos ferre vix posset.

Aliorum dicta non secus ac si sua essent, deplorabat grauissimè.

Acerbissimæ Christi mortis nomen audire vix poterat, quin fluerent ex oculis lacrymæ.

Ei demum fletui perenni quidē, atque vberrimo sese dederat, vt qui illum ita deflentem deprehenderint, pro miraculo habuerint, cum oculorum aciem amisisse.

Sed

Sed absoluamus caput hoc exemplo. Gregorio Decimo quarto Summo Pontifice grauissimè æger cum esset, cyathum succi gallinacei, quem manu tenebat, ori nūquā admouere potuit; namque repentina de Christi Domini nostri morte cogitatio adeò eius perculsit animum, vt illico magno cū lacrymarū imbre clamaret: Tu mi Christe, Tu, qui Dominus es, in cruce, ego qui seruus, in lectulo! tu sine ministris, consolationibus spoliatus in cruce pendes, ego hic in lectulo iaceo tot stipatus filijs, qui mea solius solliciti sunt causa, vt me vnum expleant! & hæc cū diceret, lacrymas, quæ vbertim ex oculis manabant, fletumq; cum singultibus cohibere non poterat.

Mansuetudo.

EA erat animi mansuetudine, vt irasci nesciret: suos, aliosque vbi opus erat, maxima lenitate,

dexte-

dexteritateque corrigebat: ad eam quidem, vt vno verbo absoluam, animi moderationem deuenerat, vt ipsos iræ motus compresserit, vicerit, compressosque in sua habuerit ditione, ac potestate.

Siquid præciperet, rogati similior erat, quàm iubenti; nihil enim asperè imperabat: quippe iubere sic solitus erat: hoc agito: fac amabo te isthuc: hoc ego pro te faciam, si tibi graue videtur; vellem tibi hoc munus imponere, quid respondes?

Amicos tam domesticos, quam externos ita læto intuebatur vultu, vt vel ex hoc vno quiuis facile cognosceret, quæ esset eius erga omnes humanitas, quæue mansuetudo. Vultus hilaritate omnium ad se animos comitatis dulcedine adiuncta alliciebat.

Cum ijs, quibuscum erat, iucundos semper, gratosque miscebat sermones. Verùm in his reb⁹, quod arduum est, id à Domino munus

acce-

acceperat, vt quicquid vel faceret,
vel diceret, totum sanctimoniam
redoleret,

Prudentia.

1. Corin. 4.

ORnauit Deus Philippum sum-
ma prudētia, quæ maxime re-
bus ad Dei gloriā agendis, atq; con-
siliis dādis eminebat. Hanc ille vir-
tutem vt occultaret, simplicem se,
stultumque simulabat, vt tandem
cum Apostolo diceret: Nos stulti
propter Christum. Hoc ergo vnum
manibus, pedibusque obnixe co-
nabatur, vt summam prudentiam
specie quadam assimulatæ simpli-
citatē, atque stultitiæ tegeret.

Tanquam ad magistrum, ducem,
auctoremque consiliorum ex omni
hominum genere ad ipsū conflue-
bant quotidie: Illum è prima nobi-
litate viri, illum Religiosi, illum
Principes de rebus grauiſſimis, ac
plane difficillimis consulebant.

Consilia, quæ ille dabat, non pru-
dentia

dentia magis plena, quam salutis erant.

In dignoscendis animis hominũ, promouendisq; ad Christianas virtutes prudentia valebat plurimũ, vnumquenque regebat, cuiusq; naturæ primũ habita ratione: ad omnium quippe voluntatẽ, vt omnes ad Christum alliceret, sese, quoad liceret, accommodabat: sua quippe, vt aiunt, esca quenque piscari contendens.

De spirituum discretionem, deq; affectibus moderandis scientiam habuit maximam, ex qua eius in rebus spiritualibus iudicandis, ordinandisq; dignoscebatur peritia, subtilitas, atque perspicacia. Harum rerũ plurima habemus exempla: sed cũ de omnibus longum sit dicere, ea missa facio.

Multus esẽ, ac tẽdij plenus, si per singula virtutum genera ire vellem, eo vel maximè, quòd quẽalibi dixisse me memini, iterare cogerer, ergo

in id vitium ne incurram, taceo hominis virginalem integritatem, in aduersis tolerantiam, in susceptis negotijs constantiam, demumque cæteras virtutes planè heroicis.

Vnum hoc adijciam de illius in proximos charitate (de eius enim in Deum amore satis iam à me dictum est) tanto peccatores ad Christum adiungendi flagrasse desiderio, vt postremo vitæ tempore flagellis se cædere, pœnisque voluntarijs affligere, eos modò Christo lucraretur, cuperet: flagitiosorum hominum ita frangebatur misericordia, vt eos intuitus se continere nequiret, quin multas profunderet lacrymas internæ charitatis præclarissima testimonia.

Atque hæc de Philippi vita dicta sint satis, cuius narrationem hoc anno Iubilei millesimo sexcentesimo Deo iuuante cōcludimus; anno inter cæteros insigni, & memorabili,

tum

tum quoniam hoc tempore maiora
quotidie Romanorum ciuiũ, Prin-
cipum vitorum, Præfulumque in-
signium opera pietatis existunt: tum
præcipuè quòd Clementis Octaui
Pontificis Maximi in excipienda ex
totius Orbis terræ partibus confluẽ-
te ad Urbem multitudine, suble-
uandaq; pauperum peregrinorum
inopia paterna charitas Ciuibus
iam antè notissima, nunc exteris
gentibus, ac nationibus magis, ma-
gisque innotescit: Ad quorum etiam
commoditatem nouum aduenis
Sacerdotibus hospitium aperuit. ibi
eius, cuius vices gerit, exemplo,
conuiuis frequenter pedes abluere,
abstergere, deosculari etiam, &
discumbentibus illis mentæ bene-
dicere non dedignatur. Sed hæc le-
uiter à nobis percurfa aliorum in-
dustria exactius persequenda relin-
quimus.

Respice tu interim de cælo San-
cte Pater (te enim nunc alloquor)

ex illius Montis celsitudine in huius Vallis humilitatē; ex illo quietis, & tranquillitatis portu, in calamitosū hoc mare, & vide illis benignissimis oculis, quibus huius sæculi discussa caligine clarius omnia intueris, & perspicias, & visita custos diligentissime vineam istam, quam posuit, & plantavit dextera tua tanto labore, sudore, periculis. Ad te itaq; confugimus; a te opem petimus; tibi nos penitus, totosq; tradimus; te nobis Patronum, & defensorem adoptamus: suscipe causam salutis nostræ; tuere clientes tuos; te ducē omnes appellamus: rege contra dæmonis impetum pugnantem exercitū: ad te pientissime Rector vitæ nostræ deferimus gubernacula; rege nauiculā hanc tuā, & in alto collocatus auerte omnes cupiditatum scopulos, vt te duce, te directore incolumes ad illum æternę felicitatis portum peruenire possimus.

LIBRI TERTII FINIS.

INDEX